

SHETLAND SHEEPDOG

Stiftet 6. mars 1964

Årgang 51

Nr. 3

2014

Tillitsvervfordeling:
Norsk Shetland Sheepdog Klubb, v/ Bjørn Wæhre, Sakslivika 67, 7562 Hundhamaren.

Styret:

Leder: Bjørn Wæhre	Sakslivika 67, 7562 Hundhamaren	73 97 74 35
Nestleder: Kjell Sigve Haugland	Brendlia 10, 6013 Ålesund	70 15 06 76
Styremedlem: Ragnhild Johnsen	Vestervei 98, 4900 Tvedestrand	37 16 10 41
Sekretær: Ann-Cathrin Johannessen	Aaserud, 1892 Degernes	69 22 30 05
Kasserer: Grete Olavessen	Mosseveien 112, 1580 Rygge	69 28 49 22
Varamedlem: Bjørn Egil Haugsdal	Grindhaugveien 62, 5259 Hjellevad	402 90 664
Varamedlem: Gro Bødtker Halås	Gotaasaleen 13, 2030 Jessheim	993 96 451
Varamedlem: Bjørn Ivar Grøttå	Vinkelfjellet 16, 5308 Kleppestø	56 14 35 82

Intrim-Valgkomité:

Leder: Thor Hallgrimsen	Skjæravn 5, 3060 Svelvik	917 13 579
Komitémedlem: Bjørn Teigen	Modumveien 300, 3410 Sylling	911 23 808
Komitémedlem: Vigdis Berg	Stastadbråtan 7 A, 2770 Jaren	61 33 71 36
Komitémedlem: Vera Schjøberg	Stastadbråtan 9, 2770 Jaren	916 10 731

Revisorer:

Ekstraordinær GF for valg av 2 Revisorer og ny Valgkomité

Avlsrådet:

Sissel Tangnes	Saksumdalsv.750, 2608 Lillehammer	61 25 46 02
Wenche Elisabeth Jensen	Sørliveien 102, 1788 Berg i Østfold	907 42 549

Valpe- og omplasseringsformidler:

Grethe Mørtensen	Østbrenne 6, 1339 Vøyenenga	67 13 43 41
------------------	-----------------------------	-------------

PRA-komité:

Ingrid Myklebostad	Ole Messselts vei 192, 0676 Oslo	908 26 320
Vinny B. Olafsen	Kjønnerødveien 134, 3175 Ramnes	33 39 69 64

Utstillingskomité:

Grete Olavessen	Mosseveien 112, 1580 Rygge	69 28 49 22
Sissel Tangnes	Saksumdalsv.750, 2608 Lillehammer	61 25 46 02
Elisabeth Wæhre	Sakslivika 67, 7562 Hundhamaren	73 97 74 35
Gunn-Jorid Olsen Svinøy	Svehøgda 9, 7550 Hommelvik	952 77 225

Premiekomité:

Grete Olavessen	Mosseveien 112, 1580 Rygge	69 28 49 22
-----------------	----------------------------	-------------

Utstillingskonk./Årspriser:

Jostein Tostrup	Schultz' gate 8a, 0365 Oslo	92 83 86 16
-----------------	-----------------------------	-------------

Redaksjonskomité:

Hege Dahl Moen	Hallsetlia 1, 7027 Trondheim	977 72 887
Vinny B. Olafsen	Kjønnerødveien 134, 3175 Ramnes	33 39 69 64

Utstillingskritikker:

Trudy Wollbraaten	Osloveien 17, 1440 Drøbak	402 10 007
Maria Kristiansen	Postboks 458 Umb, 1432 Ås	924 46 469

Internettansvarlig + Registrering av nye medlemmer:

Vinny B. Olafsen	Kjønnerødveien 134, 3175 Ramnes	33 39 69 64
------------------	---------------------------------	-------------

Utsending/retur medlemsblad:

Gunn Randeberg	Foren 1a, 4318 Sandnes	91 60 56 68
----------------	------------------------	-------------

Klubbkontakter:

Oslo: Agathe Rusås Olsen	Waldemar Thranesgate 47 C, 0173 Oslo	976 32 012
Rogaland: Rita Vik	4150 Sjernarøy	959 34 666
Telemark: Solveig Gundersen	Haukedalsveien 16, 3960 Stathelle	35 97 22 10
Trøndelag: Elisabeth Wæhre	Saksviklia 67, 7562 Hundhamaren	73 97 74 35
Vestfold: Henriette R. Moland	Skotfossveien 219, 3720 Skien	95 88 08 79
Østfold: Alice Edholm Øibo	Bossumdalen 11, 1626 Manstad	47 61 92 96
Møre og Romsdal: Odd Steinar Nilsen	Nerås, 6390 Vestnes	413 13 567
Hordaland: Tone Larsson	Skeisleira 112, 5217 Hagavik	411 48 090
Sørlandet: Ragnhild Johnsen	Vestervei 98, 4900 Tvedestrand	900 83 943
Hedmark og Oppland: Vera Schjøberg	Stastadbråtan 9, 2770 Jaren	916 10 731
Nordland: Kathrin Johansen	8100 Misvær	75 58 47 77
Troms og Finnmark: Vakant		
Sogn og Fjordane: Mona Nyløy	6877 Fortun	976 51 922

Minimarkedet/materialforvalter:

Grete Olavessen	Mosseveien 112, 1580 Rygge	69 28 49 22
-----------------	----------------------------	-------------

Foto: K. Solbakken

Returadresse:
Gunn Randeberg
Foren 1A
4318 Sandnes

Stiftet 6. mars 1964

Ansvarlig utgiver: Norsk Shetland Sheepdog Klubb v/styrets leder Bjørn Wæhre.

Utgis 4 ganger pr. år; mars, juni, september, desember.

Redaktør: Hege Dahl Moen og Vinny B. Olafsen

Årskontingent fra 01.01.14:
kr. 325,- pluss grunnavgift til
NKK kr. 160,-

Familiemedlemmer: kr. 75,-
Utenlandske medlemmer: kr.
520,- inkl. grunnavgift til NKK.
NKKs Medlemservice sender
ut faktura for betaling av
medlemsavgiften.

Kontonr. til NSSK for betaling av
annonser, DnB:
7877 06 77717
Org.nr: 981 374 657

Web: www.nssk.no

Innleveringssted:
Stavanger postterminal
Trykkeri: Grafo AS

Forsidebilde, fotograf:

Sissel Vaksvik

Bakside: Gunn Randeberg

© Tegneserie-striper som evt.
er brukt i medlemsbladene er
tegnet av Rosalind Allan, og
noen er oversatt av Reidun
Monsholm

Innhold i bladet:

Innholdsfortegnelse.....	1
Lederen har ordet.....	2
Nytt fra Styret.....	3
Nytt fra NKK.....	3
Autoriserte øvelsere.....	4
Helseundersøkelse - RAS.....	5
Utstillingsannonser NSSK.....	6
Dommerkommentar, NSSK Bergen.....	8
Manusfrist og annonsepriser.....	8
Hovedutstillingen, resultater og bilder.....	9
Jubileumsmiddagen, referat og bilder.....	14
Saltstraumen, resultater og bilder.....	20
Avlsanbefalinger - øyespeiling.....	26
Agility som hobby.....	29
Fedme hos hund.....	33
Testikkelmangel.....	35
Vaksinasjon av hund.....	38
Kreativ lydighet.....	41
HD røntging?.....	42
Hund kontra menneske.....	44
Stafettpinnen.....	45
NSSKs Dressur og Oppdretterguide.....	48
Champions- og certvinnere.....	49
Distriktsnytt.....	59
NSSKs håndbøker, annonse.....	67
Medlemsannonser.....	68
Minimarkedet.....	75
Nye medlemmer.....	76

Hei alle sammen!

I skrivende stund nærmer vi oss slutten på den varmeste sommeren på mange år. Håper dere tobente har fått fin brunfarge og de firbente har fått nok skygge. Det har i år igjen dessverre vært saker i media om hunder i varm bil. I mange tilfeller har det gått bra, takket være snarrådige forbipasserende. I noen tilfeller har det ikke gått bra... Vi håper vi slipper flere slike saker.

I dette bladet bør det være litt stoff for enhver smak. Vi setter pris på å få tilsendt bilder, og hvis du har noe å bidra med i forhold til artikler tar vi gjerne imot!

Ha en riktig fin høst!

Hilsen Hege og Vinny

LEDEREN har ordet

Siden sist jeg skrev noen ord i dette bladet, har vi gjennomført både hovedutstillingen og utstillingen i Saltstraumen. Hovedutstillingen hadde god deltakelse, men Salstraumen kunne vært noe bedre.

Før vi tenker på utstillingene i 2016 (2015 er allerede fastlagt), vil vi gjøre en evaluering. Selvfølgelig tåler vi at noen utstillinger går med dårlig resultat, men siste års regnskap viser fallende inntekter. Inntektene kommer fra to ting og det er utstillingene våre samt medlemskontingent, og begge deler sviktet i 2013.

Nå vet vi jo at dette svinger litt fra år til år, 2014 kan bli et bedre år, men likevel er det fornuftig å evaluere litt en gang i blant.

En ting som har skapt litt hodebry dette året er at vi i 2014 fikk et vedtak på Generalforsamlingen om at det kunne eller burde åpnes for deltakelse på utstillinger som arrangeres samme dag som våre egne. Dette har ført til at det i 2014 stadig kommer krav fra medlemmer om at den og den utstillingen bør åpnes for Shetland Sheepdog.

Resultatet er at nesten alle utstillinger som er sammen med våre egne har blitt åpnet i 2014. Nå er det absolutt ikke sikkert dette har påvirket deltakelsen på våre egne utstillinger, men likevel er det et spørsmål om dette er riktig når en tenker på rasen vår.

Det fører til mange utstillinger med relativt få deltokede hunder, og med de championatreglene vi får fra 2015 kan det absolutt diskuteres om det er rett. Kanskje en reduksjon i antall utstillinger rasen skal delta på er en riktigere vei å gå.

Jeg er absolutt klar over at det er delte meninger om dette, og har heller ingen klar mening om hva som er riktig. Jeg tror i hvert fall at det kunne vært sunt for klubben å ta en bred diskusjon på dette punktet, så får en se hvor det ender.

Jeg vil ellers takke alle som bidrar til at vi har et godt miljø rundt hundene våre, samt at vi får fram et flott blad; all honnør til redaktørene.

Ønsker alle sammen en fin høst etter en sommer som, etter min mening, har vært flott, selv om det sikkert har vært varmt nok for våre firbente venner.

Bjørn

Innsendt av Odd Steinar Nilsen

NYTT fra STYRET

RAS og Shetland Sheepdog

Rasespesifikke avlsstrategier: spørreskjema for å svare på helseundersøkelsen ligger nå på NSSKs hjemmeside. Se også informasjon et annet sted i bladet. Vi oppfordrer medlemmene til å ta seg tid til å svare på undersøkelsen.

Dersom du ikke har tilknytning til Internett, så er det bare å ta en telefon til Avlsrådet som kan hjelpe til med å registrere besvarelsen for din hund. Telefonnummer til Avlsrådet finner du under Tillitsverv (permsiden).

NYTT fra NKK

http://web2.nkk.no/no/nyheter/BSI-dokument+ferdigstilt.b7C_wlbM4d.ips Publisert 16.07.2014

BSI-dokument ferdigstilt

Det nordiske BSI-dokumentet er nå ferdigstilt. **BSI står for "Breed Specific Instructions regarding exaggerations in pedigree dogs"**, og er et program som går ut på at eksteriørdommere skal ta hensyn til overdrevne eksteriør- og mentaltrekk som kan påvirke hundenes funksjonelle helse.

Sentralt i BSI står de generelle kravene til funksjonalitet, som skal være oppfylt hos alle hunder uansett rase:

Pust: Alle hunder skal kunne puste ubesværet, også under bevegelse

Øyne: Alle hunder skal ha øyne uten tegn på irritasjon

Hud: Alle hunder skal ha frisk hud uten tegn på irritasjon

Tenner og bitt: Alle hunder skal ha friske tenner og bitt beskrevet i standarden. Feilplasserte tenner som skader tannkjøttet eller ganen er diskvalifiserende feil.

Ingen hunder skal være overvektige

Pelsen skal ikke være så omfangsrik at den plager hunden eller påvirker hundens bevegelsesfrihet.

Alle hunder skal bevege seg naturlig uten synlig anstrengelse eller smerte

Alle hunder skal ha en mentalitet som tillater at de fungerer i samfunnet. Rasetypisk atferd må tas hensyn til og tillates, men overdrevet reservert eller skarp atferd er ikke ønskelig. Aggressivitet og panisk fluktatferd kan aldri tolereres og skal gis premiering 0.

Det nordiske BSI-dokumentet finner du på www.nkk.no. Dokumentet kan også bestilles via NKKs nettbutikk.

BSI fokuserer både på de generelle kravene til funksjonalitet samt konkrete utfordringer for forskjellige raser. Du kan også lese mer om hva NKK gjør for å fremme god hundeavl i vår brosjyre om hundeavl.

Oversikt over autoriserte øyelysere i Norge

<http://www.vetnett.no/autorisert-oyelyser>

Niels Højgaard Andersen

Skien Dyreklinikk
Strømdaljordet, 3727 Skien
Tlf: 35 53 81 11 - nha@skiedyreklinikk.no

Torill Bergsjø

Oslo Dyreklinikk, Ensjøvn 14, 0655 Oslo
Tlf: 22 68 35 00
torill.bergsjo@oslodyreklinikk.no

Trond Bergsjø

Oslo Dyreklinikk, Ensjøvn 14, 0655 Oslo
Tlf: 22 68 35 00
trond.bergsjo@oslodyreklinikk.no

Ellen Bjerkås

Institutt for Sports- og familiedyrmedisin NVH
Pb 8146 Dep. 0033 Oslo
Tlf: timebest 22 96 49 10
ellen.bjerkaas@veths.no

Elisabeth Bjørnstad

A-VET Smådyrklinnk AS, Faret, 3271 Larvik
Tlf. 33 13 98 40 - elbjorne@online.no

Ellen Dobloug

Sentrum Dyreklinikk
Børresens v 4, 2609 Lillehammer
Tlf: 61 26 96 96 - edobloug@frisurf.no

Tone Ihle Engelskjønn

Grimstad Dyreklinikk AS
Bergsmoveien 21, 4886 Grimstad
Tlf: 37 04 95 00 - toneihle@hotmail.com

Hege Jøntvedt Engum

Stjørdal Dyreklinikk
Sandgt 5, 7500 Stjørdal
Tlf: 74 84 00 90 Fax: 74 84 00 99
hege@stjordal-dyreklinikk.no

Linda Eriksen

Stavanger Smådyrklinnk
Torgveien 15 C, 4016 Stavanger
Tlf. 51 51 00 60 - linda.eriksen@lyse.net

Birgitte Grann Greve

Petvett Ekeberg Dyreklinikk
Ekebergvn 175, 1177 Oslo
Tlf: 23 03 15 00
Petvett Sandvika Dyreklinikk
Industrivn 2, 1337 Sandvika
Tlf: 400 12 800
egreve@online.no / birgitte@petvett.no

Torunn Hoff

Ålesund Dyreklinikk
Brusdalsveien 10a, 6011 Ålesund
Tlf: 70 17 83 83
torunnhoff@gmail.com

Magne Haaland

Tu Dyreklinikk, Lindev 1, 4340 Bryne
Tlf: 51 78 85 90 - magne@tudyreklinikk.no

Dagny Spanne Kjær

TU Dyreklinikk, Lindev 1, 4340 Bryne
Tlf: 51 78 85 90 - dagny@tudyreklinikk.no

Anne Mette Knutsen

Trondheim Dyrehospital
Tungasletta 2, 7047 Trondheim - Tlf: 73 91 80 01
anne.mette@trondheim-dyrehospital.no.

Kjell Kongsengen

Gjøvik dyreklinikk
Tlf: 61 13 73 33 - kjelkon@online.no

Kristin Lange

Jessheim Dyreklinikk, 2050 Jessheim
Tlf: 63 97 18 25
kristin.lange@jessheim-dyreklinikk.no

Eva Haldal Monsen

Dyreklinikken på Stend A/S,
Hordnesvn 10, 5244 Fana - Tlf 55116060
eva.monsen@dyreklinikken-stend.no

Ernst Otto Ropstad

Institutt for Sports- og familiedyrmedisin NVH
Pb. 8146 Dep, 0033 Oslo
Tlf: 901 41 075 - ernst.ropstad@nvh.no

Jon Snøfugl

Heimdal Dyreklinikk, Industriv 67, 7080 Heimdal
Tlf: 72 88 77 00 - post@heimdaldyreklinikk.no

Katharina Andersson Storli

Lørenskog Dyreklinikk,
Boecksgt. 1, 1473 Lørenskog - Tlf: 67 91 69 91
post@lorenskog-dyreklinikk.no

Jannecke Tunås

Ål Dyreklinikk, Kulev 6, 3570 Ål
Tlf: 32 08 13 61 - jannetu@online.no

Martine Ulfeng

Centrum Dyreklinikk
J.N. Jacobsens gate 15, 1606 Fredrikstad
Tlf 69 31 25 88
resespsjon@centrumdyreklinikk.no

Harald Vileid

Vileids Dyreklinikk
Hystadveien 3, 3208 Sandefjord
Tlf: 33 46 61 13 - hvileid@online.no

Ruth Anne Aas

Jeløy Dyreklinikk, 1514 Moss
Tlf: 69 91 10 90 - ruth@jdk.no

Man kan også få øyelyst sine hunder på Norsk Kennel Klubs Internasjonale utstillinger.

RAS og Shetland Sheepdog

Helseundersøkelse

Som det ble opplyst i forrige blad, har det vært jobbet med forberedelsene til Helse- og adferdsundersøkelsen som alle klubber skal gjennomføre.

Avlsrådet har nå ferdigstilt denne undersøkelsen sammen med Veterinærhøgskolen, og ligger som en egen link på NSSKs webside, www.nssk.no.

Styret i NSSK oppfordrer alle shetieiere til å gå inn og svare på undersøkelsen, enten du bare har en kosehund, driver oppdrett, lydighet, agility eller andre aktiviteter med sheltie.

Norsk Kennel Klub har gitt retningslinjene til alle hundeklubber om å gjennomføre både helseundersøkelsen samt diverse rasespesifikke avlsstrategier, og samlede resultater skal sendes inn til Norsk Kennel Klub etter endt gjennomføring.

Vi gjør oppmerksom på at de som har både hannhunder og tisper, må krysse av for kjønnnet, og foreta undersøkelsen for så mange sheltier som mulig, både de som lever og de dere ønsker å gi opplysninger om av døde hunder. Det må svares på nytt for hver enkelt hund.

Undersøkelsen er helt konfidensiell. Det er kun Veterinærhøgskolen som får opplysninger om hundens navn, registreringsnummer, eier og oppdretter.

NSSK vil etter at undersøkelsen er ferdig, kun få samlede opplysninger om hvordan det står til med rasen vår, og hvordan utviklingen av sheltiens helse er.

NSSK har da muligheten til å planlegge fremtidig avlsstrategi. Dette er deler av Norsk Kennel Klubs mål med undersøkelsen.

Foto: T. Hindenes

Vi oppfordrer oppdrettere til å påvirke valpekjøpere, både nye og gamle, til å svare på helseundersøkelsen.

Dersom det er en sykdom eller et problem på den hunden det svares på, vil det etter å ha krysset av for dette, komme opp underspørsmål, som ikke ville ha kommet frem dersom avkryssing ikke ble utført.

Dere vil derfor oppleve noen forskjellige spørsmål på de forskjellige hundene og kjønnene.

Etter at alle spørsmål er krysset av for, er det bare å trykke på «send», og svarene vil sendes rett til Veterinærhøgskolen. Linken med svar kan ikke plukkes opp av andre enn Veterinærhøgskolen.

Er det noe dere lurer på, kan Avlsrådet kontaktes.

Undersøkelsen må gjennomføres innen 15. oktober, men sett i gang så fort som mulig så er det gjort.

Lykke til, og tusen takk for hjelpen!

Norsk Shetland Sheepdog Klubb

inviterer til Valpe- og Veteranshow for
Shetland Sheepdog.

Sted: **Adamstuen i Oslo,
Fotballbanen ved Norges Veterinærhøyskole, Thulstrupsgt 3**
Dato: **13. september 2014.**
Dommer: **Stuart Smith - kennel Orean, Scotland**

Påmelding sendes til:

Sissel Tangnes, Saksumdalsveien 750, 2608 Lillehammer
E-post: tangnes@online.no Tlf.: 61 25 46 02

Kan påmeldes på www.nssk.no, se Utstillingskalender
Kontonummer til NSSK for betaling av påmeldingsavgiften: **GRATIS**
Disse kan delta: Valper 4 - 9 mnd., og Veteraner (over 8 års alder).

**Påmelingsfrist: 1. september. Kan også melde på på stedet, uten forhånds-
påmelding, men da kommer ikke hundens navn i katalogen.**

**På Generalforsamlingen 26. april 2014 ble det bestemt "gratis
påmelding" for Valpe- og Veteranshowet, derfor koster det ikke noe
å delta her, verken for valper eller veteraner. Dette for spesielt å få
nye eiere av Shetland Sheepdog til å delta med sine valper.**

Utstillingen er uoffisiell, og arrangeres etter NKKs Regler for Valpeshow,
Unghundskuer, Open Show og Match Show. Dette er en fin anledning til å få din valp
vist fram og bli bedømt, samt å treffe mange andre sheltie-eiere !!

VANDREPREMIER:

Scarlet-prisen: Oppdretter (NSSK-medlem) av beste valp (BIR) ved NSSKs Valpe- og
veteranshow.

Lyngvetun-prisen: Oppdretter (NSSK-medlem) av beste valp i motsatt kjønn (BIM)
ved NSSKs Valpe- og veteranshow.

Mellsjøhøgda-prisen: Eier (NSSK-medlem) av beste veteran (BIR) ved
NSSKs Valpe- og veteranshow.

Fine premier til de plasserte hundene. *Gavepremier mottas også med stor takk !*

VEIBESKRIVELSER: Sognsveien fra Kirkeveien (ved Ullevål Sykehus) mot Adam-
stuen: ta til venstre over trikkeskinner og ta inn Thulstrupsgate.

Sognsveien fra Ullevålsveien/Adamstuen: ta til høyre og kjør inn Thulstupsgate.

Norges Veterinærhøyskole. Kart finner du på web på denne linken:
<https://www.google.no/maps/@59.9344101,10.7354496,17z>

Vi ønsker dere alle hjertelig velkommen til Valpe- og Veteranshowet 13/9-2014

Norsk Shetland Sheepdog Klubb

inviterer til utstilling for
Shetland Sheepdog, valp og voksne.

Stiftet 6. mars 1964

Sted: **Hallen til Oslo Hundeskole.
Hans Nielsen Hauges gate 50, 0481 Oslo**

Dato: **29. november 2014.**

Dommer: **Mrs. Judith Koroz-Papp**

Påmelding sendes til:

Sissel Tangnes, Saksumdalsveien 750, 2608 Lillehammer
E-post: tangnes@online.no Tlf.: 61 25 46 02
Kan påmeldes på www.nssk.no, se Utstillingskalender

Kontonummer til NSSK for betaling av påmeldingsavgiften: **5010 05 64650**
Påmelding innen 8. november 2014, påmeldingsfrist = betalingsfrist.

Merk betalingen med reg.nr. på hund(ene) du melder på.

Pris pr. hund - Voksen kr. 350,- og Valp kr. 200,-

F.o.m. 3. påmeldte hund registrert på samme eier gis 50% rabatt dersom
påmeldingsgebyr er innbetalt innen fristens utløp (gjelder ikke valp). Påmeldingene
er bindende.

**Betalingsdato etter påmeldingsfristens utløp medfører at det må betales et
tilleggsgebyr på 50% og at eventuelle rabatter bortfaller.**

Utstillingen arrangeres etter NKKs regler. Forbehold om dommerendring.

**Sjekk på www.nssk.no angående
sted for Julebord og evt. overnatting.**

**Vi ønsker dere alle
hjertelig velkommen
til Juleutstillingen.**

*Gavepremier til utstillingen
mottas med stor takk !*

Dommerkommentar

fra NSSKs utstilling i Bergen 10. mai 2014

Pamela Runderkamp

Jeg vil først og fremst takke Norsk Shetland Sheepdog Klubb for invitasjonen til å dømme på denne spesialutstillingen, det var en stor ære for meg.

Jeg har dømt Shelties i mange land; Belgia, Estland, Finland, Tyskland, Italia, Norge, Russland, Sverige og Nederland, og jeg ble veldig fornøyd med den generelle kvaliteten hos dere. Det var veldig hyggelig å få dele ut så mange premieringer av den høyeste kvalifiseringen, championkvalitet (CK). Mine vinnere kan vinne hvor som helst!

Utstillingsplassen hadde de vakreste omgivelser man kan tenke seg, og kjøreturen fra hotellet til utstillingsplassen var fantastisk!

Jeg vil enda en gang takke mitt ringpersonell for deres utmerkede jobb! Og en spesiell takk til Trude som tok så godt vare på meg, og viste meg den vakre byen Bergen.

Håper å se dere alle igjen en gang!

Pamela Runderkamp

Annonsepriser og frister til Medlemsbladet

Alle annonsene er i farger

1 helside kr. 400,-
To-siders annonse kr. 600,-

1 års abonnementsavtale på annonser i alle 4 medlemsbladene for 2013: Må forskuddsbetales ved første annonse til medlemsblad 1/13, kr. 1400,- (dvs kr. 350,- pr annonse).

Det er dobbelt pris for ikke medlemmer.

Annonser som ikke er betalt til NSSK sin konto i DnB: 7877 06 77717 innen fristen, vil bli fjernet før bladet går i trykken.

Annonserer med gjeld i klubben kan ikke få inn nye annonser før gjelden er betalt.

Manusfrister: 20. januar - 20. april - 20. juli - 20. oktober

Frist for annonser og stoff til neste medlemsblad er 20. oktober !

NSSKs Hovedutstilling på Tretten 7. - 8. juni 2014

Dommer: Dommer: Brian Hawkins, UK

Antall stilte: 89 voksne, derav 7 veteraner, og 13 valper.

Bilder, hvis ikke annet er nevnt: Reidun Monsholm

Fra v.: **BIR: Kerenza's Kadenza,**
BIM: Joyland's Rough Enough

Fra v. - **BIRveteran: NORD UCH UK CH**
Leeland Queen Of Art, BIMveteran:
N UCH Catoma's Boy Of Scotch

Fra v. -
BIRvalp: Mellsjøhøgda's Wow Factor,
BIMvalp: Miss Arin's Ducati The Pearl

HANNER

BIM, Cert
Joyland's Rough Enough,
E: Berg-Borsheim, Elisabeth O: Svan-
dalsflona Gro/ Olsen Finn Helge, 4323
Sandnes (N S UCH Joyland's Magic Touch
- N UCH Joyland's Friends Enough)

2BHK, resCert
BG RO UCH ROGR BGGR UCH
Mellsjøhøgda's Copper Zurprize, E:
 Tangnes, Sissel O: Tangnes Sissel, Olsen
 Johannes, 2608 Lillehammer (INT N SI
 LUX BG MK MD UCH Mellsjøhøgda's Zuper
 Zurprize - Microgården's Babe Is Back)

3BHK
N DK UCH KBHV-13 Minnlett's Really
Special, E: Hindenes, Tone O: Mjelde
 Irene, Heidi Og Linn, 5652 Årland (Fairytale's
 Saturday Night Fever - Minnlett's
 Classic Dream)

4BHK, BIMveteran
N UCH Catoma's Boy Of Scotch, E:
 Aurtjernsbråten, Jeanette O: Jensen
 Wenche, 1788 Halden (N FIN UCH Som-
 merville Scottish Boy - Macronella's Sweet
 Little Angel)

CK også til:

Croft's The Show Must Go On (Japaro Designed In Time - PV-07 Croft's Roll Over Lay Down)
North Sheltie's Chief In Command (N SE FI UCH SEW-10 Rannerdale Oliver Twist - North Sheltie's Born To Shine)
North Sheltie's Drumfire (INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 Japaro Eye Of The Storm - N CZ INT UCH North Sheltie's Simply Special)
Herds History Maker (Herds Hermes - Dantralee Innocent Look)
Mellsjøhøgda's Dark'n Dreamy (N CZ SI UCH Microgården's Super Trouper - Mellsjøhøgda's Electra)
INT SE N DK UCH Japaro Chasing The Storm (INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 Japaro Eye Of The Storm - Japaro Razzle Dazzle Me)
N CZ SI UCH Microgården's Super Trouper (Degallo The Likely Lad - Microgården's Got Some Style)
North Sheltie's Jetsong (INT N S UCH WW-03 Poulsgaards Be My Talisman - NORD UCH St. Kilda's Simply Splendid)

TISPER

BIR, Cert
Kerenza's Kadenza,
 E: Wollbraaten, Trudy Mørk O: Woll-
 braaten Sofie Vega Og Trudy Mørk, 1440
 Drøbak (SE N UCH Shellrick's You May Me
 Luck - NORD UCH UK CH Leeland Queen
 Of Art)

2BTK, resCert
Ormøytoppen's Diamonds Are For-
ever, E: Jan Arve Oftedal, Anne Wenche
 Vikøren O: Vikøren Anne Wenche/ Oftedal
 Jan Arve, 4085 Hundvåg (SE DK FI UCH
 Tachnamadra The Designer - Oddesko-
 gen's Golden Rose)

3BTK
North Sheltie's Promise Of Gold, E:
 Anne Haugstvedt, Rita Røsnes Wahl O:
 Haugstvedt Anne Og Rune, 8406 Sortland
 (SE UCH Lynnfield Joshua - North Shel-
 tie's Destiny Calls)

4BTK
Joyland's Made For Fun, E: Svandals-
 flona, Gro O: Bosvik Kjersti/ Svandals-
 flona Gro, 4323 Sandnes (N S UCH Joy-
 land's Magic Touch - N UCH Joyland's Cute
 Enough)

CK også til:

Croft's All In One (DK CH SE UCH NORD V-12 DK V-1 Shelteam Moonboy Dancer - Croft's Wild Wine)

North Sheltie's Indian Summer (SE DK FI UCH Tachnamadra The Designer - North Sheltie's Destiny Calls)

Mellsjøgda's Magic History (Herds History Maker - Mellsjøgda's Kind Of Magic)

Zevista's The One And Only (Gosbäckens Oliver Zonett - Croft's Magic Of Love)

Artigtitten Første Kiara (Shelridge Starmaker - Sunborne Quantas Ql Og Artig)

INT NORD UCH NORDV-12 SEV-12 KBHV-12 Joyland's Magic Ambition (N SE FI UCH SEW-10 Rannerdale Oliver Twist - N UCH SE UCH Joyland's Magic Connection)

N UCH Maryville Melissa From Herds (Japaro Dream Design At Simcourt - Maryville Northern Star)

N UCH Ormøytoppen's To Die For (N SE FI UCH SEW-10 Rannerdale Oliver Twist - Ormøytoppen's Lovely Rita)

NORD UCH NORDJV-12 DKV-13 SEV-13 Belmara's Yo Mama's A Pajama (Evad Dream Stone Of Lochkaren - N SE UCH Shellrick's Popcorn)

BIRveteran
NORD UCH UK CH Leeland Queen Of Art (Shelridge Starmaker - Leeland Online With Charm)

Mellsjøgda's Electra (AUST CH Koniseur Kalmbforthstorm - Mellsjøgda's Very Special)

AVLSKLASSER

1AVLKL, HP

Herds History Maker, E: Tangnes, Sissel O: Gatheral, Miss M G, Storbritannia (Herds Hermes - Dantralee Innocent Look)

OPPDRETTERKLASSER

1OPPDK, HP
North Sheltie
E: Anne og Rune Haugstvedt, Siv Jansson og Ivar Fredriksen

2OPPDK, HP

Mellsjøgda E: Sissel Tangnes og Johs Olsen

BIRvalp (yngste klasse hanne)
Mellsjøgda's Wow Factor, E: Lisbeth Haugsdal, Bjørn Egil Haugsdal O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (Evad Shades Of Opal - Mellsjøgda's Pure Gold)

Vinner eldste klasse hanne
Lyngvetun's Vision Of Opal, E: Olavessen, Grete O: Rilatt Paul og Olavessen Grete, 1580 Rygge (Evad Shades Of Opal - Lyngvetun's Line Of Beauty)

BIMvalp (eldste klasse tise)
Miss Arin's Ducati The Pearl, E: Nina Katrine Nøkleby Bækken, Anne-Karin Scheen O: Scheen Anne-Karin, 0756 Oslo (Evad Shades Of Opal - Miss Arin's Victory Pearl)

Vinner yngste klasse tise
Mellsjøgda's Worth To Wait For, E: Tangnes, Sissel O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (Evad Shades Of Opal - Me)

Jubileums- middag på Tretten kro 7. Juni 2014

Fotograf: Anne-Karin Scheen

Leder Bjørn Wæhre ønsker
velkommen til Jubileumsmiddagen.

Norsk Shetland Sheepdog Klubbs markering av 50 års historie.

Av Bjørn Wæhre

Klubben ble stiftet den 6. mars i 1964, og har dermed i år 50-årsjubileum. Dette kunne jo ikke passere umarkert!

I forbindelse med hovedutstillingen ble det avholdt en middag på Tretten Kro den 7. juni. Det var ca 65 personer som deltok, og alle æresmedlemmer var invitert.

Randi Scheen tok for seg en del fra starten av klubben. Hun fremstår som et levende leksikon når det gjelder klubbens første år, som flere av oss i dag ikke har noe forhold til. All takk til Randi for en god og spennende historiegjennomgang. En kan vel trygt si at også i denne klubben har ting endra seg i løpet av de 50 årene som har gått.

Vilde og Våril Tangnes framførte noen sanger, som gjorde at vi fikk en fin stemning rundt bordet.

Det kom også en hilsen fra Norsk Kennel Klub, ved styremedlem Per Harald Sivesind. Han overrakte klubben et glassrelieff med inskripsjon, som egentlig skulle vært plassert i et klubbhus. Nå har ikke klubben noe klubbhus eller annet samlingspunkt, så vi får se om vi kan finne en fornuftig plassering av den.

Etter middagen ble noen igjen i lokalene til Tretten Kro og fortsatte den gode praten utover kvelden, og noen gikk selvfølgelig for å se etter sine firbente venner rundt omkring på plassen.

En takk til alle som gjorde at dette ble en minnerik kveld.

Fra v.: Rune og Anne Haugstvedt, Wenche Vikøren, Jan Oftedal (skjult), Alf Inge og Ragnhild Johnsen, Berit og Reidar Lund (skjult), Sigrunn og Harald Bjerkevoll, Reidun Monsholm.

Fra h.: Wenche Jensen, Morten Bråtane, Thor Hallgrimsen, Grete Olavessen, Helge og Grethe Mortensen, Mary Ann Leksbo.

Fra v.: ..... , Ole Kravik, Else Kravik, Kjell Sigve Haugland, Olaug Hals.

Fra v.: Randi Scheen, Gunn Randeberg (skriver på Hovedutstillingen denne helgen), Brian Hawkins (dommer), Anne Mette Karlsen (ringsekretær), Liv-Jorun Hovda Vistad.

Tidligere formann og Æresmedlem Randi Scheen holder tale, engasjert som alltid.

Fra h.: Vera Schjølberg, Vigdis Berg, Wenche Jensen, Morten Bråtane, Thor Hallgrimsen, Grete Olavessen.

Anne Lise og Vidar Jacobsen
(tidligere formann)

Erling Amundsen, Hildegunn Solberg
Nes, Reidun Monsholm.

Avslapning i salongen etter middagen. Fra v.: Bjørn Wæhre, Knut Roger Tangnes, Lisbeth Haugsdal, Vilde
Tangnes, Astrid K. Bjørnarå, Anne Mette Karlsen.

Elisabeth Wæhre, Per Harald Sivesind (NKK), Gunn
Jorid Olsen Svinøy, Torill Johannessen, Vidar og Anne
Lise Jacobsen.

Ingelin og Kjell Sigve Haugland, Olaug Hals.

Fra v.: Brian Hawkins, Gunn Randeberg, Randi Scheen

Våril og Vilde Tangnes

Fra v.: Jan Oftedal, Alf Inge og Ragnhild Johnsen,
Berit og Reidar Lund, Sigrunn og Harald Bjerkevoll.

NSSKs Utstilling i Saltstraumen

12. juli 2014 - Dommer: Loes Mouchart, Nederland
Påmeldte: 8 valper, 39 voksne.

Alle bilder: B. Wæhre

VOKSNE

Fra venstre - CERT, BIM: North Sheltie's Simply Splendid (INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 Japaro Eye Of The Storm - N CZ INT UCH North Sheltie's Simply Special)

CERT, BIR: Evad Shades Of Opal (Evad Space Shadows - Evad Opal Suprize)

VETERAN

Fra venstre - BIMveteran: Kathimer's Amazing Star (Lundcock's Watermark - N FIN UCH Kelroe's Fabolous Attention)

BIRveteran: INT UCH Mellsjøgda's After Dark (N UCH Arcot Black Liquorice - Karmell's Ronja Emilsdatter)

VALPER

Fra høyre - BIRvalp: Agent Bond Ze Skalni Vyhlidky CMKU/SHE/9526/14, 16/01/14, Sobel E: Selvik, Ellinor O: Kalendova, Katerina, Tsjekkia (Quashee High Class O'pinion - Up And Up Ze Skalni Vyhlidky)

BIMvalp: St. Kilda's Inherit A Dream NO37686/14, 28/02/14, E: Antonsen, Iris og Ursin, Rita O: Lauritzen Laila Og Bjørn/ Gullvik Ingrid/ Frivåg Fred, 2500 Tynset (INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 St. Kilda's Legend In Time - EJW-10 Macdega Revelry)

VOKSNE - HANNER

CERT BIR: Evad Shades Of Opal KCAP00644401, 01/01/12, Sobel/Hvit E: Tangnes, Sissel O: Mr D F Weller/ Mrs D K Weller, Storbritannia (Evad Space Shadows - Evad Opal Suprize)

2BHK, ResCERT: BG RO UCH ROGR BGGR UCH Mellsjøgda's Copper Zurprize 22560/07, 15/09/07, Sobel E: Tangnes, Sissel O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (INT N SI LUX BG MK MD UCH Mellsjøgda's Zuper Zurprize - Mircrogården's Babe Is Back)

3BHK, CK, BIRveteran: INT UCH Mellsjøgda's After Dark 01618/02, 15/12/01, Tricolour E: Hallgrimsen, Gunn Brekne O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (N UCH Arcot Black Liquorice - Karmell's Ronja Emilsdatter)

4BHK, CK: Kathimer's Live It Up NO39241/12, 30/03/12, E: Ursin, Anita Bergholt O: Johansen Kathrin Og Knut-Inge, 8100 Misvær (Mystical Spirit At Caurniehill - Kathimer's Autumn Rose)

CK: North Sheltie's Drumfire NO54742/09, 20/09/09, Sobel E: Amundsen, Laila O: Haugstvedt, Anne Og Rune, 8406 Sortland (INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 Japaro Eye Of The Storm - N CZ INT UCH North Sheltie's Simply Special)

CK: Herds History Maker KCAK03857004, 13/08/09, Sobel/ Hvit E: Tangnes, Sissel O: Gatheral, Miss M G, Storbritannia (Herds Hermes - Dantralee Innocent Look)

CK: North Sheltie's Jetsong 08639/05, 09/04/05, Sobel E: Grønbeck, Rita Og Janita O: Haugstvedt Anne Og Rune, 8406 Sortland (INT N S UCH WW-03 Poulsgaards Be My Talisman - NORD UCH St. Kilda's Simply Splendid)

TISPERS

CERT, BIM: North Sheltie's Simply Splendid NO54744/09, 20/09/09, Sobel E: Haugstvedt, Anne Og Rune O: Haugstvedt, Anne Og Rune, 8406 Sortland (INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 Japaro Eye Of The Storm - N CZ INT UCH North Sheltie's Simply Special)

2BTK, ResCERT: North Sheltie's Destiny Calls 00209/08, 03/12/07, Sobel E: Haugstvedt, Anne Og Rune O: Haugstvedt Anne Og Rune, 8406 Sortland (N SLO UCH NOR-DJV-07 Lundcock's Hit-And-Run - N CZ INT UCH North Sheltie's Simply Special)

3BTK, CK: Mellsjøgda's Just A Flirt NO42928/12, 19/05/12, E: Sissel Tangnes, Johs. Olsen O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (Herds History Maker - Orreknuppen's Valora)

4BTK, CK: Mellsjøgda's Magic History NO58505/12, 02/12/12, Sobel E: Tangnes, Sissel O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (Herds History Maker - Mellsjøgda's Kind Of Magic)

CK: North Sheltie's Indian Summer NO49624/13, 28/07/13, E: Haugstvedt, Anne O: Haugstvedt Anne Og Rune/Jansson Siv/ Fredriksen Ivar, 8406 Sortland (SE DK FI UCH Tachnamadra The Designer - North Sheltie's Destiny Calls)

CK: Mellsjøgda's Northern Ninja NO33445/13, 15/01/13, E: Jacobsen, Anne Lise O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (Mellsjøgda's Countryboy - Mellsjøgda's Wanna Be Special)

CK: Mellsjøhøgda's Viva La Vida NO40799/10, 09/04/10, Sobel E: Johansen, Kathrin Og Knut-Inge O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes, 2608 Lillehammer (BG RO UCH ROGR BGGR UCH Mellsjøhøgda's Copper Zurprize -Mellsjøhøgda's Just Perfect For Me)

CK: North Sheltie's Fire N Ice NO31069/13, 12/12/12, E: Haugstvedt, Anne O: Haugstvedt Anne Og Rune, 8406 Sortland (N SE FI UCH SEW-10 Rannerdale Oliver Twist - North Sheltie's Born To Shine)

CK: N Uch Kathimer's Coco Chanel 02532/08, 04/01/08, Tricolour E: Johansen, Kathrin Og Knut-Inge O: Johansen Kathrin Og Knut-Inge, 8100 Misvær (N UCH Lythwood Scrumpy Jack - N FIN UCH Kelroe's Fabolous Attention)

BIMveteran: Kathimer's Amazing Star 24654/05, 14/10/05, Sobel E: Jansen, Randi O: Johansen Kathrin Og Knut-Inge, 8100 Misvær (Lundecock's Watermark - N FIN UCH Kelroe's Fabolous Attention)

1Avlsklasse, HP: Herds History Maker KCAK03857004, 13/08/09, Sobel/ Hvit E: Tangnes, Sissel O: Gatheral, Miss M G, Storbritannia (Herds Hermes - Dantralee Innocent Look)

1Oppdretterklasse, HP: Mellsjøhøgda E: Tangnes, Sissel og Olsen, Johs

2Oppdretterklasse, HP: North Sheltie E: Haugstvedt, Anne Og Rune/Jansson Siv/ Fredriksen Ivar

3Oppdretterklasse: Kathimer E: Johansen, Kathrin Og Knut-Inge

Vinner, Juniorklasse hanne:
Mellsjøhøgda's Rock Me

Vinner, Unghundklasse hanne:
Mellsjøhøgda's New Speciality

Fra v.: 1AKK Evad Shaded Opal, 2AKK Kathimer's Live It Up, 3AKK North Sheltie's Drumfire og 4AKK Herds History Maker

Vinner, Championklasse hanne:
BG RO UCH ROGR BGGR UCH
Mellsjøhøgda's Copper Zurprize

Beste hannhundklasse fra v.: 1BHK BIR Evad Shades Of Opal, 2BHK BG RO UCH ROGR BGGR UCH Mellsjøhøgda's Copper Zurprize, 3BHK Int Ch Mellsjøhøgda's After Dark, 4BHK Kathimer's Live It Up

Juniorklasse tisper, fra v.:
1JKK North Sheltie's Indian Summer,
2JKK Mellsjøhøgda's Northern Ninja

Barn og hund:
Julie og Våril

Unghundklasse tisper: 1UKK Mellsjøhøgda's Magic History,
2UKK North Sheltie's Fire N Ice, 3UKK Turmaja's Rina Roxette

Kathrin
Johansen,
kjøkkensjef
med full
kontroll.

Beste tisperklasse, fra v.: 1BTK BIM North Sheltie's Simply Splendid , 2BTK North Sheltie's
Destiny Calls , 3BTK Mellsjøhøgda's Just A Flirt og 4BTK Mellsjøhøgda's Magic History

En nydelig
dag i
Saltstraumen

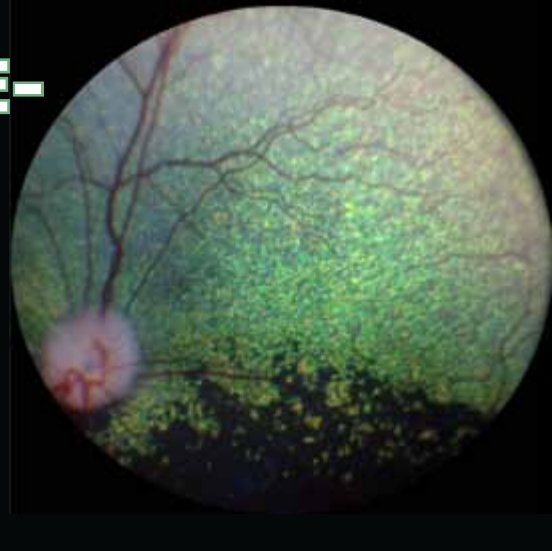

Oppdretterklasser, fra v.: 2OPPK North Sheltie, 1OPPK Mellsjøhøgda og 3OPPK Kathimer

AVLSANBEFALINGER

Revidert i 2013 av gruppen av autoriserte attestutstedere for arvelige øyesykdommer i Norge.

<http://www.vetnett.no/autorisert-oyelyser>

Anbefalt undersøkelserutine

- Avlsdyr: Årlig så lenge de brukes i avl, første gang ved ett års alder
- Øvrige hunder: Ved 1, 3 og 7 års alder.
- Valper med hensyn på medfødte sykdommer (se raseoversikten): 6-8 uker gamle
- Gonioskopi gjøres kun én gang og kan for aktuelle raser utføres i forbindelse med første øyelysing

Avlsanbefalinger gis ut fra resultatet av øyelysingen. Anbefalingene er generelle og gjelder for alle raser. Avlsanbefalingene er gitt i samsvar med anbefalingene til European College of Veterinary Ophthalmologists Hereditary Eye Disease committee.

Ny kunnskap om en sykdom kan føre til at en avlsanbefaling senere kan endres for den aktuelle sykdommen.

Gentester

Gentesting er tilgjengelig for mange arvelige øyesykdommer og det ventes at flere tester vil bli kommersielt tilgjengelig for flere raser etter hvert. For de spesifikke

sykdommene der det finnes gentest gjelder spesielle avlsanbefalinger. Merk at en hunderase kan ha flere arvelige former av for eksempel PRA og katarakt, og at gentesten kun gjelder den gendefekten det testes for.

På generelt grunnlag anbefales at hunder uansett rase øyelyses som ledd i kontrollprogram for arvelige sykdommer

Gentesting erstatter ikke øyelysing.

Vedtatt på Europeisk FCI/Nasjonale Kennelklubber/ECVO møte Paris 2005

AVLSANBEFALINGER

Medfødte tilstander

Persisterende pupillmembran (PPM)

- Hunder med små forandringer med strenger som krysser over pupillåpningen kan brukes i avl, men bør fortrinnsvis parres med hund uten tilsvarende forandringer
- Ved funn av PPM uansett rase krysses det av for "affisert" hvis forandringene er uttalte og man vurderer at disse hundene

ikke bør brukes i avl (Pigment på fremre linsekapsel uten andre forandringer beskrives, med klassifiseres ikke som PPM. Små forandringer på iris som ikke angår pupillåpningen anmerkes ikke på attesten.)

PHTVL/PHPV (persisterende hyperplastisk tunica vasculosa lentis/persisterende hyperplastisk primær vitreus):

- Hunder med PHTVL/PHPV grad 1 kan brukes i avl, men bør helst parres med hund fri for lidelsen
- Hunder med grad 2-6 bør ikke brukes i avl, uansett rase

Katarakt, medfødt:

- Hunder med medfødt katarakt bør ikke brukes i avl.
- Hunder med misdannelse i linsen, herunder lenticonus og linsecolobom bør ikke brukes i avl.
- Unntak er hunder med katarakt hvor klar, ikke-arvelig årsak til katarakt kan påvises

Retinal dysplasi (RD)

- Det anbefales ikke generell avlsrestriksjon for (multi-)fokal og geografisk retinal dysplasi, men affisert hund bør parres med øyelyst, normal hund
- Hunder med total retinal dysplasi bør ikke brukes i avl
- Særlige anbefalinger er gitt for engelsk springer spaniel: Hunder med retinal dysplasi, uansett type, bør ikke brukes i avl

Hypoplasi av n.optikus/mikropapill

Hunder med mangelfull utvikling av synsnerven - hypoplasi av n.opticus / mikropapill - bør ikke brukes i avl

Collie eye anomaly (CEA)

- Hunder med CRD kan brukes i begrenset omfang hvis de forøvrig har egenskaper vesentlige for rasens avlsmessige framgang. Hunder bør da parres med en hund fri for CEA

- Hunder med CEA utover CRD, inkludert colobom, blødning i øyet og/eller netthinnelesning bør ikke brukes i avl

Colobom i synsnerven

Hunder med colobom i synspapillen, uansett rase, bør ikke brukes i avl

Pektinatligament-abnormalitet og trange iridocornealvinkler

I Norge anbefales gonioskopi på alle typer basset, engelsk og welsh springer spaniel, flat coated retriever, samojed, siberian husky, amerikansk cocker spaniel, glen of Imaal terrier, langhåret vorstehhund, bouvier de flandres, shiba og leonberger

Forklaring på betegnelser:

- Fibrae latae: Brede fibre i pektinatligamentet
- Laminae: Lengre områder er unormale
- Occlusio: Vinkelen er lukket

Vurdering av resultat:

- < 25% unormalt: Fri
- 25-50% unormal: Usikker (diagnosen er sikker, men betydning er usikker)
- 50% unormal: Affisert

Avlsanbefaling:

- Ikke alle hunder som har "unormale" funn bør utelukkes fra avl. Men i og med at det finnes en sammenheng mellom gonioskopifunn og risiko for å få glaukom, og for å bringe anlegget for unormalt avløp videre til avkommet, anbefales at en hund med anmerkning parres mot en hund med normalt gonioskopifunn. Man bør også være forsiktig med å parre hunder fra to linjer hvor glaukom forekommer.

- Hunder med glaukom bør ikke brukes i avl

Multiple medfødte øyeforandringer, herunder mikroftalmi

Hunder med slike forandringer bør ikke brukes i avl

Atresi av tårepunkt/mikropunktum

Hunder med lidelsen kan brukes i avl, men bør parres med normal hund

Dermoid

- Hunder med små dermoid kan brukes i avl hvis de ellers har egenskaper som er viktige for rasens framgang
- Hunder med store dermoid bør ikke brukes i avl

Irishyoplasji ("irisclobom")

Primær linseluksasjon

- Hunder med primær linseluksasjon bør ikke brukes i avl
- For foreldre, søsken og avkom vil avlsrestriksjoner avhenge av type og nedarving av sykdommen, og hvorvidt det er gentest tilgjengelig

Progressiv retinal atrofi (PRA) – ulike typer

- Hunder med PRA, uansett form, bør ikke brukes i avl
- Hvis defektgenet ikke er identifisert og det ikke finnes gentest, gjelder at hund med PRA, dens foreldre, søsken og avkom ikke bør brukes i avl
- For hunder som gentestes gjelder andre anbefalinger, avhengig av nedarvingsmønster

Vitreusfremfall

- under med fremfall av glasslegememateriale (vitreusfremfall) kan brukes i avl hvis de ikke tilhører en rase hvor arvelig linseluksasjon er kjent.
- For raser med linseluksasjon gjelder at hunden kan brukes i avl hvis det ikke foreligger andre symptomer på linseluksasjon. Hund med vitreusfremfall bør parres med en hund uten tilsvarende forandringer.
- I tilfeller hvor bedømmelsen vedrørende linseluksasjon er usikker, krysses av på attesten for "Mistenkt" og hunden undersøkes på nytt igjen etter 6 måneder

Irisyster

- Vanlige irisyster anmerkes på attesten men gir ingen avlsrestriksjoner
- Hunder med irisyster med komplikasjoner i form av betennelse (uveitt) og/eller trykkstigning i øyet (glaukom) bør ikke brukes i avl

For følgende sykdommer gjelder at affisert hund ikke bør brukes i avl:

- Okulær melanose (melanocytisk glaukom)
- Keratitis punktata
- Kronisk superfisiell keratitt (pannus, pannøs keratitt)
- keratoconjunctivitis sicca vurdert som arvelig
- netthinneløsning som regnes å være arvelig betinget
- **Sykdommer i netthinnen inkludert, men ikke begrenset til:**

- Multifokal retinopati
- Chinese crested dog pigmentøs chorioretinopati
- Canine multifocal retinopathy (CMR)
- Slowly progressive retinopathy hos Shetland Sheepdog
- Ceroid lipofuscinose
- Retinal pigmentepitel-dystrofi (RPED)

GRUPPE 1 - BRUKS-, HYRDE - OG GJETERHUNDER - Shetland sheepdog

Sykdommer

Collie eye anomaly (CEA). Medfødt.
Progressiv retinal atrofi (PRA)
Slowly progressive retinopathy (SPR)

Undersøkelserutine

CEA: Valper undersøkes i 6-8 ukers alder. Hvis dette ikke kan gjennomføres, undersøkes hunden så tidlig som mulig. Avls-hunder undersøkes også i 1-års alder.

Se forøvrig generell avlsanbefaling for undersøkelsesrutiner i første avsnitt av artikkelen

AGILITY *Som Hobby*

Av Mike Hillingseter

Vi i redaksjonen har merket oss at en nybegynner innen Agility har gjort det forholdsvis bra etter veldig kort tids trening, og vi spurte derfor Mike om hva som gjorde at Agility var det som fanget interessen hans innen hundesport.

Fra v.: Lykke og Athena - begge har klart bronsemerket i Agility

Athena er veldig klar.....

Foto: Andrea Hillingseter

"A home without a dog is only a house." Denne setningen kunne vel ikke vært mer passende for meg og mitt liv. Jeg ble født inn i hundeverdenen, og det er vel flere bilder av meg krabbende på gulvet med bikkjene enn det er noe annet.

Min mor er utdannet hundeeinstruktør og det gjorde at vi tilbragte mange timer og sene kvelder på hundetreninger. Her ble jeg brukt som eksempler, og for å arrangere situasjoner med hunder som ikke likte barn. Alt dette gjorde at jeg ble utrolig interessert i hund og hundeadferd selv. Som 14 åring tok jeg instruktørutdannelsen via Lundqvist Hundeskole, som gikk over ett år, og lærte meg alt innen hundeadferd, psykologi og lignende.

Jeg har alltid likt teorien bak hundetrening, og hvorfor man gjør som man gjør, det var dette som fascinerte meg. I senere tid så har jeg holdt egne kurs med hverdagslydighet og hjulpet mange som har problemer med hundene sine.

Jeg har sett veldig mange raser og opplevd litt av hvert av hunder, så jeg sleit veldig med å finne meg en rase som jeg kunne tenke meg å ha selv. Mamma har under min oppvekst hatt Engelsk Mastiff, Newfoundland, Eurasier, blandingshunder, og jeg hadde også en Dvergschnauser som var "min egen" når jeg var 6 år gammel. Denne trente jeg opp til å kunne mange morsomme oppgaver, og vi koste oss masse sammen.

Den første hunden min kjøpte jeg og min kone Andrea i 2010. Dette var en Japansk

Spisshund som het Sakira, men jeg har alltid likt sheltier, og vi kom inn på tanken på å skaffe oss en hund til. Da tittet jeg litt på nettet og fant ut at en sheltieoppdretter Inger Krogstad hadde valper, og jeg ringte henne med en gang.

Etter at vi hadde pratet sammen, så ble det bestemt, vi skulle få sheltie fra henne. Dette var da vår vakre Athena, som jeg tror de fleste vet hvem er.

Vi ble helt sjokkert over hvor liten hun var, men hun er så utrolig vakker og gir så mye av seg selv. Alle som møter henne har ikke noe annet valg enn å bli sjarmert.

Vi kunne jo ikke stoppe der, så seks måneder etter Athena fikk vi oss en sheltie til. Da tok vi kontakt med Grethe Grønvik og fikk oss en sheltie fra Roikie's også. Dette var da Lykke.

Nå er Athena litt over 3 år og Lykke er 2,5 år. Vi er utrolig fornøyde med dem og ser hvor mye moro man får med en sheltie!

Vi prøvde oss jo en liten stund med utstilling, men fant fort ut at dette ikke var det som var helt perfekt for oss. Med ei som var altfor liten, og ei som var litt for stor, så var det ikke de store resultatene vi fikk med oss.

Nå skal det riktignok sies at på Hovedutstillingen i 2014 så klarte Athena å få en gul sløyfe, og jeg tror ikke det er ofte folk rundt ringen klapper når en hund får gul sløyfe, men det gjorde de sannelig nå.

Dette var jo fordi det betydde så mye for oss, for nå har hun muligheten til å bli Champion i agility en dag, om vi er så flinke.

Vi har vært medlem i Sheltieklubben siden vi fikk Athena, og vi har blitt kjent med mange i klubben! Det er utrolig herlige mennesker som bare vil andre mennesker godt!

Det er nettopp Agility vi har begynt med som vi har blitt helt forelsket i.

På Hovedutstillingen til NSSK i 2014, fikk Athena 3. premie (gul sløyfe), dermed har hun den premieringen som trenges fra en eksteriørutstilling, som er et krav for å bli Agility-Champion.

Foto: Nina Hansen

I november 2013 deltok vi på et Hinderinnlæringskurs hos Nannestad og Omegn Hundeklubb med Athena, og har etter dette kjørt opp og ned til Trandum minst 3 ganger i uken.

Med Lykke tok vi Hinderinnlæringskurset i mars 2014. Det tar ca 40 min for oss å kjøre dit, så det er en liten reisevei så mange ganger. Men denne sporten er noe som passer helt supert for oss.

Lykke begynte vi å trene i Mars 2014 og har nå konkurrert noen ganger med henne. Begge hundene viser utrolig fremgang og vi har kommet veldig langt på kort tid! Med Athena så er vi nå i klasse 2 i Agility og i klasse 1 i Agility Hopp.

Vi startet å konkurrere i Agility med vårt første stevne i januar, og dette endte med en 7. plass. Athena - som syntes dette var noe merkelige greier - og jeg som helt glemte hvor i banen jeg skulle løpe.

Etter dette så konkurrerte vi i Moss, og der gikk det også ganske dårlig. Men etter at vi konkurrerte på NKK Drammen i juni, hvor vi fikk 3. plass, så har det bare gått bedre og bedre.

På et stevne i Hamar så fikk vi 1. og 2. plass, og på et stevne i Strømstad i juli så fikk vi 1., 3. og 5. plass. Så nå går det bare fremover og vi klatrer oppover i gradene.

Vi trener jo med så mange andre flinke sheltier også! Og det er flere i klubben som er på Landslaget, så vi prøver å lære så mye vi kan fra dem.

Med Lykke så har vi bare vært på et par stevner hittil. Hun kommer til å bli veldig flink en dag, men hun trenger litt mer trening og kontroll på banen.

Hun er super rask, men litt surrete og flyr litt overalt når hun løper, men med mer trening så skal hun også komme seg oppover. Som sagt, så er hun veldig rask, så jeg trener på å klare å holde følge med henne, og ha kontrollen samtidig.

Med Lykke så har vi bare vært på et par stevner hittil. Hun kommer til å bli veldig flink en dag, men hun trenger litt mer trening og kontroll i banen.

Hun er super rask, men litt surrete og flyr litt overalt når hun løper, men med mer trening så skal hun også komme seg oppover. Som sagt, så er hun veldig rask, så jeg trener på å klare å holde følge med henne, og ha kontrollen samtidig.

Jeg ser at begge jentene stortrives med å løpe Agility, og de syns det er utrolig morsomt! Så dette er virkelig sporten som vi kommer til å holde på med i lang tid.

Vi reiser rundt på stevner flere ganger i måneden og trener flere ganger i uken. Så vi har det utrolig koselig, og jentene våre elsker å drive med det.

Det som er viktig å huske på for de av dere som kanskje vurderer å starte med Agility, er at dette skal være gøy for både eier og hund! Tren korte økter, og heller oftere. Husk å alltid ha det gøy når dere trener! Det er omtrent aldri hunden sin feil hvis det går dårlig når dere trener, men noe vi som førere gjør feil. Det er nettopp dette som gjør at vi elsker å drive med dette, for hvis man vil bli virkelig god, så er det så mye man kan trene på, og så mye forskjellig man kan gjøre.

Noe annet som jeg også brenner for er fotografering, og dette er også noe som jeg får brukt i agilitymiljøet. Jeg tar en del bilder for klubben vi trener hos, og tar bilder på stevner som jeg sender til dem i ettertid.

Jeg tar jo selvfølgelig masse bilder av mine egne hunder også, og håper at det å drive med fotografering er noe jeg kan leve av etterhvert. Det å ha hund er noe som gir oss utrolig masse, og sheltien som rase, er helt fantastisk!

Vi elsker å trene med hundene våre og syns Agility er utrolig spennende. Dette er virkelig en sport hvor hundene får trent både kroppen og hodet sitt, og jeg som

fører får trent meg selv like mye.

Jeg håper at det er flere fra sheltieklubben som også kan tenke seg å begynne med Agility! Jo flere jo bedre!

Siste napp til klasse 2 var i Sverige

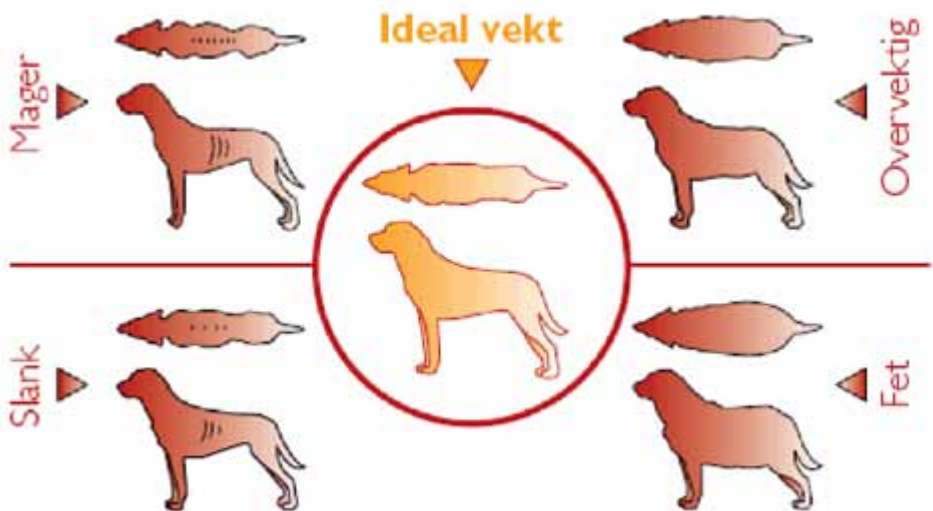

Fedme hos hund

Fedme eller overvekt hos hunder er en klinisk tilstand som kan lede til flere alvorlige livsstilslidelser. Omkring 20-30% av norske hunder lider av overvekt.

Det er flere grader av overvekt, men generelt sett kan man si at hunder som veier 15% eller mer enn sin antatte normalvekt (idealvekt for størrelsen) lider av fedme (overvekt utover hva som kan regnes som forsvarlig). Slik overvekt er ikke bare direkte helsefarlig, men må også kunne karakteriseres som dyrepageri.

Den enkleste måten å vurdere dyrenes ernæringstilstand på er å la hånden gli over ribbena. På en normalvektig hund skal du lett kunne kjenne ribbeina, det skal ikke være mye fett mellom dem og hånden din. Dersom du kjenner et godt lag med fett, eller ikke kjenner de i det hele tatt er hunden overvektig. Ser man hunden ovenfra, skal kroppen smalne inn bak ribbena, og den skal ikke ha valker ved halerota.

Statistikker for overvekt hos hunder

I følge to undersøkelser utført ved l'École National Vétérinaire d'Alfort (ENVA) i Frankrike, var nærmere 39 % av hundene som kom for vaksinering overvektige. Studier gjennomført ved flere amerikanske og europeiske universiteter viser svært like resultater. Forekomsten er økende i alle industriland.

Årsaker til overvekt

Dyr blir fete av de samme årsaker som oss, regnestykket er ganske enkelt: Mer energi

(MAT) enn det som forbrukes (MOSJON) spares som fett (=overskuddsenergi). Noen raser kan være arvelig disponerte for fedme (bl.a. labrador, cocker spaniel, dachs og beagle), men dette er ingen grunn for at de skal behøve å bli fete. Nyere forskning viser dessuten at valper som tilføres for store mengder energi i oppveksten, lettere får skader og defekter på skjelettet enn andre hunder. Dette gjelder spesielt for store raser. Eldre og kastrerte hunder har dessuten gjerne lavere forbrenning, slik at energi-behovet reduseres.

Det er en bevist sammenheng mellom eierens og hundens fysiske tilstand. Dette fenomenet er ganske logisk, siden kjæledyr tvinges til å følge eierens beslutninger og atferd. Kampanjer mot fedme hos mennesker anbefaler minst 30 minutter hurtig gange per dag. Hunder trenger også daglig mosjon. Det blir stadig vanskeligere å finne åpne områder i byene hvor hunder kan løpe og leke sammen. Å ha hund innebærer at den må tas ut til områder hvor den kan løpe og leke for å ivareta sin helse og velvære.

Valg av riktig hundrase handler også om å velge rasen man har motivasjon for og tid til. Det er også viktig å huske at en liten hund ikke nødvendigvis trenger mindre mosjon enn en stor hund. Det ville således være utenkelig å foreslå en jack russell terrier for en eldre bevegelseshemmet person, eller en engelsk bulldog for en aktiv person.

Stoffskifte og hormonrelaterte årsaker ser man av og til. I noen tilfeller kan fedme skyldes for liten produksjon av thyroxin og for høy produksjon av cortisol (hyperadrenocortisisme, også kalt Cushing syndrom). Da vil hunden ofte være svært rolig, røyte mye og bli tynn i pelsen. Om thyroxinmangel er problemet fryser gjerne hunden lettere og vil derfor søke seg til varme steder. Thyroxinmangel kan diagnostiseres ved blodprøve hos veterinæren.

Bivirkninger av overvekt

Overvekt fører bl.a. til at dyr rammes lettere av sykdommer og har en kortere levetid enn dyr med normalvekt. Likeledes minsker gjerne dyrets livsglede, aktivitets- og prestasjonsnivå, samt eierens utbytte av dyret som sådan.

Overvekt vanskeliggjør dessuten ofte annen behandling og øker risikoen for å lettere få flere alvorlige sykdommer og lidelser. Her kan nevnes sukkersyke, kroniske leddskader og ryggskader, hjerte og lungesykdommer, lever- sykdommer, kreft, magedreining m.m. Det medfører dessuten økt risiko ved anestesi og kirurgi, økende følsomhet for varme, trøtthet, dårlig kondisjon og dårlig humør.

Slanking

Å lykkes med slanking krever disiplin hos alle familiemedlemmer. EN person i familien bør stå ansvarlig for føringen, men ALLE kan være med å mosjonere. Vær også standhaftig; overvekten kom ikke over natta – den vil heller ikke forsvinne over natta.

Vær oppmerksom på at det kan være underliggende årsaker til overvekten, og slanking bør starte med en helsesjekk hos dyrlegen.

Testikkelmangel

(Kryptorchisme)

- En arvelig defekt -

Skrevet av cand.scient. Axel Vermehren.

Korrigert og tilpasset norsk regelverk av Hege Dahl Moen.

Det er vanskelig å få oversikt over utbredelsen av kryptorchisme. Det foreligger ikke noen statistikk over forekomst av testikkelmangel - hverken i den samlede, registrerte hundepopulasjonen, eller fordelt på de enkelte raser. Man kan imidlertid trygt gå ut fra at denne arvelige anomali finnes hos samtlige raser, om enn i noe varierende hyppighet.

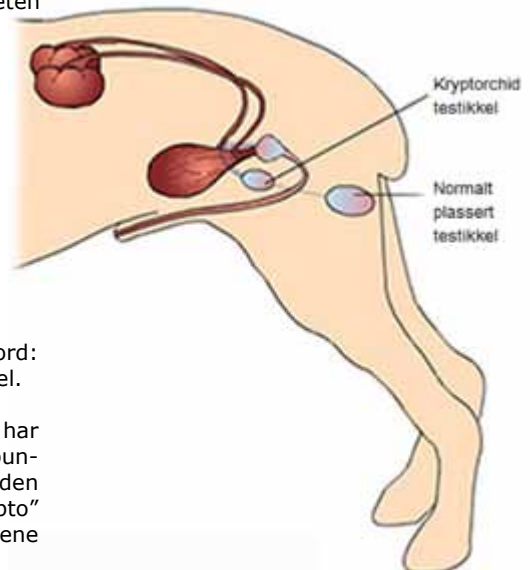
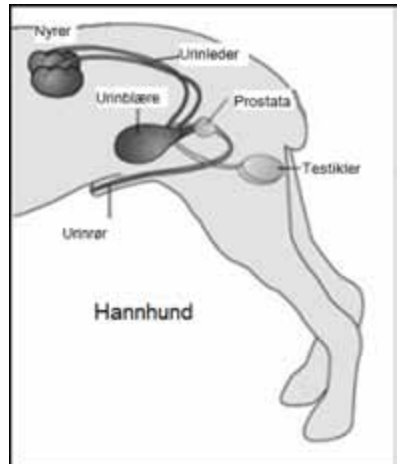
Fra svensk side foreligger det en undersøkelse som tyder på en frekvens av 9-10% blant registrerte hunder (i Helsingborg). I noen linjer forekommer det hyppigere enn i andre, og i noen kenneler hyppigere enn i andre. De færreste paringer mellom hunder, spesielt rasehunder, finner sted uten menneskets ønske og kontroll. Det er derfor oppdretternes suverene ansvar om hyppigheten av kryptorchisme øker eller avtar.

Kontroll med kryptorchisme krever imidlertid viten. Det eksisterer et stort behov for kunnskap om denne defekten. Dette behovet er spesielt viktig å dekke, da det i tillegg til manglende kunnskap, også eksisterer en rekke fordommer og hysteri.

Hva er kryptorchisme?

Ordet er sammensatt av to greske ord: **KRYPTO** = skjult, og **ORCHIS** = testikkel.

Hannhunder som lider av kryptorchisme har kun en eller ingen testikler i scrotum (pungen). Det betyr imidlertid ikke at hunden mangler testikler, men som ordet "krypto" forteller, er den ene eller begge testiklene skjult i bukhulen.

Det er to former for kryptorchisme:

DOBBELTSIDIG (bilateral): Ingen testikler i scrotum - og - **ENSIDIG** (unilateral): Kun én testikkel i scrotum.

Testiklene utvikles på fosterstadiet i bukhulen nær nyrene. Like før fødselen befinner de seg i lyskekanalen. Gjennom lyskekanalen beveger de seg langsomt mot scrotum. Normalt vil begge testikler være på plass når valpen er mellom 6 og 8 uker gammel. I enkelte tilfeller kan det gå flere måneder.

Årsaken til at testiklene ikke synker ned er i følge enkelte forskere en endring i hormonbalansen som følge av en arvelig funksjonsfeil i hypofysens forlapp. I denne forbindelse vil jeg skynde meg å rette på en utbredt misforståelse. Det dreier seg om ordet monorchisme, som i stor utstrekning anvendes synonymt med den ensidige kryptorchisme.

Monorchisme har ingenting med kryptorchisme å gjøre. Ordet betyr riktignok én testikkel, men refererer til det fenomenet at det kun er dannet én testikkel hos hunden. Dette i motsetning til den ensidige kryptorchide tilstand, hvor den andre testikkelen sitter gjemt i bukhulen. Monorchisme oppstår når fosterutviklingen går feil og det utvikles kun én testikkel. Dette avviker er ikke arvelig.

Spørsmålet blir dermed: hvordan kan vi skjelve mellom monorchisme og ensidig kryptorchisme?

Det kan man faktisk normalt ikke. I heldigste fall vil en kyndig veterinær ved palpation (beføling) langs lyskekanalen kunne merke den skjulte testikkelen (hvis den vel og merke er tilstrekkelig utviklet) og dermed konstatere en ensidig kryptorchisme. Dersom han ikke finner noen testikkel vet man imidlertid ikke noe sikkert. Begge muligheter er til stede.

Hvaersymptomenepåkryptorchisme?

Hannhundens sæd dannes og oppbevares i testiklene. Sæden er kun levedyktig i den litt lavere temperatur i scrotum, og vil dø i kroppstemperatur. Testikler i buk-

hulen kan danne sæd, men denne dør på grunn av den høyere temperaturen i kroppen. Derfor er dobbelsidig kryptorchide hunder som regel sterile, mens de ensidig kryptorchide hunder er fertile (forplantningsdyktige).

Hvis man søker i litteraturen om emnet vil man, spesielt i eldre kilder, finne at kryptorchisme også kan medføre psykiske defekter. I boken "Hvordan hjelper man sin syke hund?" skriver dr. H. Stöhr under symptomer: "Kryptorchide hunder viser ofte en sterkt økt kjønnsdrift som kan gi seg generende uttrykk, spesielt hvis det er snakk om en stuehund. Kryptorchisme kan videre være årsaken til at dyrene streifer, er biske osv."

Videre er det fra veterinærhold bekreftet at testikler i bukhulen er tilbøyelige til å danne svulster. Denne tilstand kan være koblet med hormonforstyrrelser, som gir hunden et feminint preg. Det kan også gi et ustabil temperament eller andre psykiske abnormiteter.

Når jeg nevner disse psykiske og adferdsmessige symptomer, er det kun for å gjøre informasjonen fullstendig. Normalt viser kryptorchide hunder overhode ingen adferdsavvikelser, hundene fremstår som helt normale og er fullt ut velegnet som familie- og brukshunder, som alle andre hunder.

Hvordan nedarves kryptorchisme?

Det har i mange år vært diskutert blant forskere om kryptorchisme skyldes en gendefekt, det vil si om den er arvelig. I dag hersker det så godt som ingen tvil om at kryptorchisme er arvelig. Nå debatteres det kun om hvordan den nedarves. Husdyrgenetikere fra flere land, deriblant prof. O. Venge fra Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Danmark, finner det sannsynlig at man står overfor en enkel, recessiv nedarving. Ved "enkel" menes at det kun medvirker ett enkelt genpar. Hvis det ene arveanlegg (gen) i et genpar ikke synes på hunden på grunn av det andre arveanlegget, sies arveanlegget å være recessivt. Det andre gen betegnes som dominerende.

Når en hundevalp dannes mottar den halvparten av sine gen fra moren og halvparten fra faren. Tispen bidrar derfor like mye til kryptorchisme som hannhunden, selv om sykdommen kun kommer til uttrykk hos hannhundene. Foreldrene kan kun bidra med ett enkelt gen hver, som ved befruktningen automatisk danner et par. Hvis kun det ene av disse genene (uansett om det kommer fra faren eller moren) er et anlegg for kryptorchisme blir valpen fremdeles normal, fordi anlegget er recessivt. Det kreves to "defekte", recessive gen, ett fra hver av foreldrene, for at sykdommen skal slå igjennom.

Når foreldrene danner kjønnsceller (egg- eller sædceller) glier genene i samtlige genpar fra hverandre og går til hver sin egg- eller sædcelle. Kjønnscellene har derfor kun halvparten så mange gener som vanlige celler. Ved befruktningen møtes gener med bestemte egenskaper fra sædcellen tilsvarende gener fra eggcellen og danner igjen et par. Hvordan begrense kryptorchisme?

Dette spørsmålet er teoretisk lett å besvare. Hvis man vil ha bort kryptorchisme må all avl med (ensidig) kryptorchide hannhunder unngås. Det samme gjelder kullsøsken til kryptorchide hanner. Videre må man utelate samtlige foreldre til valpekull der det har vært en kryptorchid hannvalp. Det er viktig å få fjernet bærerene av defekte gener fra avlen.

Det som gjør avlsarbeidet spesielt vanskelig for oppdretterne er at bærere med "skulte" recessive gener framstår som normale hunder. Videre at tispen kan være dobbeltbærer og framstå som normale. Man må derfor så og si avle i "blinde", og man har først mulighet for å ta dyr ut av avlen når det fremkommer kryptorchisme i avkommet. Men en ting er teori, noe annet er praksis. De fleste oppdrettere følger ikke ovenstående fremgangsmåte. Alminnelig praksis er at dersom en paring mellom to hunder har gitt kryptorchide avkom, så unngår man å gjenta denne paringen. Man forsøker å finne en annen partner som ikke tidligere har vist seg som bærer.

En bærer kan imidlertid være i besittelse av fremragende avlskvaliteter som går tapt om den fjernes fra avlen.

Sett ut fra et avlshygienisk synspunkt er kryptorchisme en arvelig defekt som naturligvis bør fjernes så raskt som mulig. For mange oppdrettere er imidlertid kryptorchisme kun en kynologisk feil på lik linje med et skjævt øre, en manglende tann, feil haleføring og liknende. Enkelte oppdrettere har derfor også forsøkt, ved operativ eller medisinsk behandling, å få testiklene på plass i scrotum hos en kryptorchid hannhund. Dette kan i visse tilfeller lykkes.

Hvis det er snakk om dobbeltsidig kryptorchisme er hundens sterilitet imidlertid uendret. Det sæddannende vevet er ødelagt og kan ikke dannes igjen. Den ensidige kryptorchide hann, som ved et kunstig inngrep får den skjulte testikkelen på plass, er naturligvis fortsatt fertil men fremstår nå som normal. Hvis den anvendes i avlen vil den fortsatt gi sine defekte anlegg videre til sine avkom.

For å begrense kryptorchisme har kennelklubbene vedtatt at kryptorchide hunder ikke kan delta på utstillinger. Videre kan avkommene til en kryptorchid hann ikke registreres. Utover dette har flere spesialklubber innført egne restriksjoner.

Kryptorchide hunder er som oftest like normale psykisk og adferdsmessig som andre hunder, og derfor i praksis like velegnet til bruksarbeid. De kan delta i prøver og konkurranser som agility og lydighet, men kan ikke oppnå championat pga kravet om premiering på utstilling.

Jeg har med denne artikkelen forsøkt å bidra til informasjon om en av de mange anomalier som finnes hos våre hunder. Det som må unngås er hysteri og usakelig snakk, noe man dessverre hører hver gang en ny sykdom brer om seg. Hysteri, fordommer og usakeligheter er skadelig og kan hemme den saklige og fornuftige debatt. Jeg takker prof. O. Venge for vennlig assistanse og gjennomlesning av disse linjer.

Vaksinasjon av hund

Av Hege Dahl Moen

En vaksine virker ved å tilføre kroppen noe som ligner et smittestoff, slik at kroppen produserer antistoffer mot dette smittestoffet. Da lærer immunforsvaret seg å kjenne igjen bakterien/viruset og lagrer informasjonen. Den dagen da det samme, men levende, bakterien/viruset prøver å ta seg inn i kroppen er immunforsvaret beredt og bekjemper det med en gang. Sykdommen får ikke tid til å bryte ut, eller blir mye mildere enn hos en hund som ikke er vaksinert.

Vaksinen kan inneholde hele eller deler av virus eller bakterier, og disse kan være levende eller svekket (derfor snakker vi om levende og inaktiverte vaksiner). I vaksiner uten levende smittestoffer finnes hjelpestoffer for å forsterke effekten. De levende vaksinene har best og mest langvarig effekt.

Hos valper tilføres antistoffene hovedsakelig over morkaken, men noe antistoffer overføres også via morsmelken. Så lenge valpene er hos moren er de delvis beskyttet mot en del sykdommer, blant annet de som mordyret er vaksinert mot. Disse såkalte maternale antistoffene forsvinner ut av kroppen i 10-12 ukers alder. En vaksine som gis i den tiden kroppen er full av maternale antistoffer, har redusert effekt og varighet. Valper etter tisper som ikke er vaksinert mot parvovirus siste 6-12 mnd bør vaksineres ved 7-8 ukers alder. Denne vaksinen regnes kun som en viderebeskyttelse frem til 12 ukers alder, og er ikke en del av grunnvaksineringen av valpen.

Hvorfor vaksinerer vi hunder i dag?

Takket være et utbredt vaksinasjonsprogram og strenge regler for vaksinasjon av importerte hunder har vi i dag få alvorlige smittsomme sykdommer i Norge. I andre land der vaksiner ikke er så vanlig er det mange flere hunder som smittes, blir syke og/eller dør av valpesyke, smittsom leverbetennelse og parvovirusdiaré.

Hva vaksinerer vi mot?

I all hovedsak benyttes det levende vaksiner i Norge, i og med at disse har best effekt. Unntaket er rabiesvaksinering hvor det brukes kun "død" vaksine.

Distemper – valpesyke

Hepatitt – smittsom leverbetennelse

Parvovirus – smittsom parvovirusdiaré

Parainfluenza – "kennelhoste i virusform"

Bordetella bronchiseptica – "kennelhoste i bakterieform"

Valpesyke er sjelden i Norge, men er vanligere i flere andre land som hunder kan reise til og fra. På grunn av smittsomhet og høy dødelighet av sykdommen må alle

hunder vaksineres mot valpesyke om de skal på utstilling, prøver eller kennel. Det anbefales at alle hunder vaksineres for å holde smittepresset i Norge så lavt som mulig. Hunden må revaksineres hvert 2. til 3. år mot denne sykdommen.

Smittsom leverbetennelse diagnostiseres sporadisk i Norge. Sykdommen er alvorlig med moderat dødelighet. Det anbefales at alle hunder vaksineres mot smittsom leverbetennelse regelmessig. Hunden må revaksineres hvert 2. til 3. år mot denne sykdommen.

Parvovirus forårsaker en kraftig diaré. Sykdommen er svært smittsom med relativ høy dødelighet, særlig hos små valper. Derfor har det vært vanlig at valpene har blitt vaksinert rutinemessig hos oppdretter. Det finnes nå ren parvovaksine som brukes til valper. I Norge er smittepresset - også hos de fleste oppdrettere - lavt. Det anbefales derfor at valpene vaksineres først ved 12 ukers alder mot valpesyke, leverbetennelse, parvovirus og parainfluenza hvis valpemoren er tilstrekkelig vaksinert.

Kennelhoste er et samlebegrep på en bakterie og virus som gir luftveisinfeksjon. Vaksinerte hunder blir mildere rammet enn de som ikke er vaksinerte. For å ha optimal beskyttelse må hunden vaksineres årlig mot denne sykdommen. Infeksjonen forløper vanligvis med hoste og harking som kan resultere i brekninger og er vanligvis ikke livstruende. I noen tilfeller kan akutt lungebetennelse oppstå, og da vil hunden få feber og bli slapp.

Bivirkninger

Et par dager etter vaksinasjonen hender det at hunden får litt feber, liten matlyst og blir litt trøtt, men det går fort over av seg selv. Noen ganger kan det også bli en lokal hevelse der man satte sprøyten, men også disse hevelsene leges av seg selv, selv om det kanskje kan ta litt tid.

Mer alvorlige bivirkninger som elveblest/nesleutslett (små hevelser i huden, også kalt urtukaria) og mer sjeldent oppkast, diaré og hevelser i luftveiene er uvanlig. Dyrlege bør kontaktes slik at man kan få en vurdering om det er nødvendig med behandling. Ved hevelser gir man ofte en injeksjon med kortison for å dempe symptomene. Om dette påvirker vaksinasjonens effekt er man ikke helt sikker på. Er man usikker kan man ta en blodprøve etter et par uker, der man måler mengden antistoffer og dermed ser om vaksinen har gitt effekt.

Det er mistanker om at vaksinasjoner kan utløse autoimmune sykdommer hos predisponerte individer. Autoimmun betyr at immunforsvaret angriper sin egen kropp på samme måte som den skal angripe fremmede organismer. Risikoen for dette er imidlertid

tid svært liten, og som det allerede er nevnt er risikoen for å bli syk av f.eks. parvovirus mye større.

Man bør unngå å vaksinere hunden om den har sykdomssymptomer, er underernært eller har nedsatt immunforsvar pga pågående medisiner. Man bør også unngå å vaksinere drektige tisper.

Grunnvaksinasjon

Hvis valpen er 7-8 uker når den vaksineres første gang, må den ha ny vaksine ved ca 12 ukers alder. 12-ukersvaksinen beskytter mot de viktigste sykdommene, og det er nok med én grunnvaksinasjon når dette gjøres ved denne alderen. Neste vaksine settes ca ved 12-15 mnd alder og hunden skal da også ha "stor" vaksine.

Revaksinasjon

Hunden vaksineres årlig for å ha optimal beskyttelse mot kennelhoste. De andre sykdommene er det nok å vaksinere hver 2. til 3. år, avhenging av smittepresset i området den befinner seg i.

Utenlands

Hvis hunden skal være med utenlands (unntatt Sverige) må den vaksineres mot **rabies**. Det anbefales to grunnvaksineringer med ca. fire ukers mellomrom. Siste vaksine må gis minst 21 dager før hunden skal tilbake til Norge, det må utstedes hundepass og hunden må være ID-merket med mikrochip. Hunden kan ikke starte vaksineringen mot rabies før den er minst 3 mnd gammel. For å vedlikeholde vaksinasjonsstatusen til hunden må den vaksineres årlig, innen 365 dager etter siste vaksine når vaksinasjonen er foretatt i Norge. Hvis hunden rabiesvaksineres i utlandet, er det hva veterinæren stempler inn i passet som gjelder (som regel vaksinasjonsproduzentens anbefaling). Det tidligere kravet om blodprøvetesting etter vaksinasjon har falt bort.

NB: Man må også huske å sjekke vaksinasjonsreglene i det landet man reiser **til**.

Hunder kan også vaksineres mot **leptospirose**. Dette anbefales om den skal være med til "sydligere strøk" som Spania, Italia eller Sør-Frankrike. Leptospirose er en alvorlig bakteriesykdom som kan være svært alvorlig for både hunder og mennesker.

Se for øvrig websidene til Mattilsynet for øvrige regler for import av dyr til Norge.
<http://www.mattilsynet.no/>

Foto: Kari Solbakken

Kreativ lydighet

http://web2.nkk.no/no/tjenester/aktiviteter/kreativ_lydighet/

Publisert 20.04.14 - Sist oppdatert: 28.07.14

Lydighet for kreative hunder og førere

Kreativ lydighet er et beskrivende fellesnavn på Freestyle og Heelwork to Music.

I motsetning til vanlig lydighet, som er strammere i formen og hvor hundene gjør identiske og standardiserte øvelser, er det i FS og HTM rom for atskillig mer kreativitet. Hund og fører skal utføre et selvkomponert lydighetsprogram til selvvalgt musikk.

Ved hjelp av koreografi skal man få øvelsene til å flyte sammen til en helhet, og bevegelsesmønsteret til hund og fører skal være i takt og samspill med musikken. Om musikken forteller en tydelig historie eller har et tydelig tema skal man forsøke å gjenspeile dette i programmet.

Freestyle (FS) og **Heelwork to Music (HTM)** er to ulike grener/stilarter innenfor kreativ lydighet.

I begge stilarter er det god flyt, godt samarbeid, god teknisk utførelse av øvelser og god tilpasning til musikken som gir høye poengsummer.

Selve bedømmingen skjer ut fra tre hovedkriterier:

1. Utførelse
2. Innhold og vanskelighetsgrad
3. Musikk og fortolkning

*Les mer om Kreativ Lydighet på hjemmesiden til Norsk Freestyleforening:
www.norsk-freestyleforening.no*

**Regelverk pr. 01.01.2014
finner du på NKKs webside:**

http://web2.nkk.no/filestore/Jakt_og_bruks/Regelverk_for_jakt_og_bruks/Regelverk_kreativlydighet.pdf

Foto: Mike Hillingseter

Bør alle raser HD-røntges?

<http://web2.nkk.no/no/nyheter/Bør+alle+raser+HD-røntges%3F.9UFRLG5s.ips>
Publisert 03.07.14 - Sist oppdatert: 07.07.14

Bør alle raser HD-røntges?

NKK mottar fra tid til annen henvendelser fra eiere av hunder med sterk grad av HD som uttrykker bekymring for at ikke alle raser HD-røntges i like stor grad.

NKK støtter FCIs avlsstrategi om at screening (undersøkelse av et stort antall dyr uavhengig av kliniske symptomer) bare bør anbefales for sykdommer og raser hvor sykdommen er et problem i rasen og har betydning for hundens funksjonelle helse. Dette står også angitt i NKKs avlsstrategi.

Eksempler på slike screeningundersøkelser er røntgenundersøkelser for HD, albueleddsdysplasi og ryggundersøkelser, samt øyelysning, ulike DNA-undersøkelser og patellastatus. Hunder bør undersøkes fordi det finnes et problem på rasen – ikke kun fordi det finnes en test.

Målet i hundeavlen er funksjonelt friske hunder med en rasetypisk konstruksjon og mentalitet, som kan lever et langt og lykkelig liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet. Dette innebærer at man i utvalgelse og kombinasjon av avlsdyr må legge størst vekt på å redusere forekomsten av de problemene som skaper dårlig helse og redusert livskvalitet for hunder av den aktuelle rasen.

Å øyelyse en rekke raser hvor arvelige øyesykdommer ikke er kjent eller utføre DNA-tester for sykdommer som ikke finnes på en rase har ingen hensikt.

Når det gjelder øyelysning oppfordrer for øvrig NKK til å følge de anbefalingene som er gitt av gruppen for autoriserte øyelysere.

En av de konkrete rasene som NKK har blitt kontaktet angående er Cavalier King Charles Spaniel. I denne rasen er de mest velkjente sykdommene som gir store helsemessige utfordringer hjerte problemer, syringomyeli og også øyeproblemer og respirasjonsproblemer. Hudproblemer er generelt et stort problem på alle raser. Hos Cavalier King Charles Spaniel de siste 10 årene har 8 hunder fått diagnosen sterk grad HD. Dette utgjør 0,09% av hele populasjonen. Det er rimelig å anta at disse er HD-røntget fordi de har et klinisk problem med HD. Men totalt er kun 54 hunder (0,6%) av antall registrerte hunder undersøkt for HD. Omfanget av HD på rasen er det derfor vanskelig å si noe om.

Hvilke krav kan man stille til en oppdretter når man har kjøpt en valp med sterk grad HD av en rase som ikke har krav om røntgenundersøkelse for HD?

Mange forsikringsselskaper, inkludert vår egen samarbeidspartner Agria, krever at foreldrene skal være fri for HD hvis eier av en hund med HD skal få utbetalt dekning av veterinærutgifter eller livsforsikring for hunden. I tillegg skal den aktuelle hundens HD-status avleses av NKK og resultatet offentliggjøres på DogWeb.

Dette gjelder alle raser, uavhengig av om det er krav til kjent HD-status hos foreldrene ved registrering av valper i NKK eller ikke. Valper etter hunder med sterk grad av HD vil bli registrert med avlssperre – uansett rase. Dette gjelder alle valper født etter at hundens sterke grad er avlest i NKK.

I denne aktuelle saken, hvor to kullsøsken er røntget med sterk grad, bør hundenes foreldre røntges for HD, og raseklubben

bør oppfordre til at dette blir gjort.

Dette betyr ikke det samme som at alle avlshunder av denne rasen bør røntges, men man bør røntge der hvor det er et problem.

Hvis foreldre, søsken eller halv søsken av disse hundene med sterk grad blir brukt videre i avl, er det oppdretters plikt å informere valpekjøperne om disse to valpene som har sterk grad av HD, og om øvrige helseproblemer i hundens nærmeste familie og rasen i sin helhet.

Hvorvidt man kan kreve erstatning av oppdretter når man har kjøpt en hund som blir diagnostisert med sterk HD, vil være avhengig av en rekke forhold. NKK anbefaler å ta slike saker opp med Forbrukerrådet.

Hvis hundens foreldre ikke blir røntget og forsikring for hunden følgelig ikke kan utbetales, er det rimelig å anta at oppdretter må utbetale erstatning inntil kjøpesummen av valpen.

Hvordan kan man vite hvorvidt HD er et klinisk problem på rasen når rasen ikke HD-røntges?

NKK anbefaler alle raseklubbene å utføre en helseundersøkelse på sin rase. Dette kan gjøres gjennom en spørreundersøkelse i samarbeid med Veterinærhøgskolen. Informasjon om dette finner du på <http://www.hundoghelse.no>. Mange raseklubber har utført slike undersøkelser de siste årene. Disse undersøkelsene vil gi svar på omfanget av ulike kliniske helseproblemer hos rasen. Hvis symptomer som kan relateres til HD viser seg å være et problem på rasen bør HD-røntging av i første rekke avlsdyr vurderes som et tiltak.

Statistikk fra forsikringsselskapene kan også være et godt hjelpemiddel i vurderingen av hva som er de viktigste utfordringene i rasen, og hva man bør legge størst vekt på i avlen. Raseklubben kan kontakte forsikringsselskapene for tilgang til disse. **Statistikk fra Agria gir ingen indikasjon på at HD er et problem hos Cavalier King Charles Spaniel.**

Skrevet av: Astrid Indrebø, veterinær fagsjef i Norsk Kennel Klub, leder av Helseavdelingen, og Kristin H. Aukrust, veterinær, etolog og avlskonsulent i Norsk Kennel Klub.

Foto: Mona Nylø

Hund kontra menneske

<http://no.wikipedia.org/wiki/Tamhund>

Hunder tygger ikke maten slik vi mennesker tygger, men svelger den nærmest umiddelbart. Dette skyldes at hundens fordøyelse først starter når maten når magesekken.

Hunder har ikke fordøyelsesenzymer i spyttet, slik mennesker har. Derfor har ikke hunder behov for å tygge maten, annet enn for å dele den opp for enklere å kunne svelge den.

På grunn av dette og en rekke andre forskjeller mellom hund og menneske, er ikke menneskets kostholdsvaner særlig egnet for hunder.

Nedenfor er en tabell med andre sammenligninger.

	Menneske	Hund
Luktorganets slimhinneoverflate	2-3 cm ²	60-200 cm ²
Luktceller	5-20 mil.	70-220 mil.
Smaksløker	ca. 9 000	ca. 1 700
Tenner	32	42
Tyggetid	lang	svært begrenset
Fordøyelsesenzymer i spyttet	Ja	Nei
Spisetid	5-60 min.	1-3 min.
Magens volum	ca. 1,3 l	ca. 0,5-8 l
Magesyrens PH-verdi	2-4	1-2
Tynntarmens lengde	ca. 6-6,5 m	ca. 1,7-6 m
Tykkertarmens lengde	ca. 1,5 m	ca. 0,3-1 m
Ant. bakterier i tarmfloraen	ca. 10 000 000/g	ca. 10 000/g

Kari L. Solbakken

STAFETT- PINNEN

Henriette Rindal Moland, Skien

Tusen takk til Ida, for Stafettpinnen.

Jeg har hatt den gleden av å få Stafettpinnen en gang tidligere, men siden den gang har det jo skjedd en del. Jeg kunne jo skrevet et helt sheltieblad om jeg ville.

For de som ikke kjenner til oss i Kennel Carmensita kan jeg fortelle kort om oss. Jeg kommer fra Sandefjord, og fikk min første sheltie da jeg gikk på barneskolen, hun kom fra Shari Pat's og Anne Britt i Skien og het Sita (dette er også grunnen til at vi heter Carmensita).

Min neste hund var også fra Skien, hun het Stella og kom fra Solveig Gundersen. Begge de første jentene var soble, men da jeg skulle ha min tredje var jeg ikke helt klar for sobel ennå, så da ble det Sabine som er tricolor. Hun kommer fra en koselig familie i Stokke med perfekte foreldre og et perfekt lynne, akkurat slik jeg ville ha.

De siste årene har jeg bodd i Skien, byen min samboer er ifra. I tillegg til å være klubbkontakt for NSSK Vestfold, er jeg også leder for en agilityklubb her i Skien, så vi har da alltid noe å fylle dagene med her i tillegg til jobb og husbygging.

Seychelle - Sabine - Mille

Jeg tenkte jeg skulle fortelle historien om første gangen vi skulle ha valpekull. Vi hadde vært og parret, og alt gikk som det skulle der. Jeg synes derimot Sabine ble dårlig ganske tidlig etter parringen, og tenkte for meg selv at enten så er hun gravid og har samme symptomer som oss, eller så er hun syk. Da tiden var moden nok for å ta ultralyd tok jeg med meg Sabine for å ta en ultralyd for å sjekke opp om det var noe der. Jeg visste at ultralyd ikke er like sikkert som røntgen men tenkte at vi må sjekke for hunden er jo dårlig. På bildet kunne vi se to stykk valper og jeg ble lettet og tenkte, flott hun er bare gravid!

Tiden kom og jeg husker en av dagene før hun skulle føde gikk Anne Lise Lindbeck forbi huset, jeg løp ut og spurte om hun kunne komme inn å kjenne på Sabine. Anne Lise mente dette skulle gå meget bra, for hun trodde Sabine hadde et bra bekken.

Mye man ikke tenker på som ny oppdretter skal man si... jeg var mest bekymret for at Sabine ikke skulle ta til seg valpene. Jeg har jobbet på dyreklinikk, og dessverre vært vitne til dette hvordan moren ikke vil ha noe med valpene å gjøre, det var min største skrekk. Veterinæren min bare lo av meg, og sa at hvis det var det største problemet jeg hadde så skulle det nok gå bra, for det var jo tusen andre ting som kunne gå galt.

Kvelden kom, og temperaturen sank og steg, jeg rigget meg til med madrass i stua ved valpekassa, og sovnet til slutt.

Da jeg våknet var ikke Sabine ved siden av meg, jeg gikk inn på soverommet vårt, og der lå hun i sengen sin ved siden av vår seng, og jeg så blod på kosebamsen hennes.

"Sten, Sabine har født rett ved siden av deg!", sier jeg til han som ligger i senga og sover, og ikke har merket noe som helst. Og i det han åpner øyene ser vi det kommer en ny rie og ut kommer ennå en valp. Sabine slikker og spiser morkaker og gjør alt som hun skal, men det er litt trangt der senga hennes står på soverommet, så jeg sier at vi kan ikke være her, vi må ta med oss alle ut til valpekassa i stua.

I stua hjelper vi Sabine med å bli tørr, vi veier valpene og skriver opp kjennetegn. To jenter har vi fått. Klokken begynner vel å nærme seg 7 på morgnen. Når roen har senket seg går Sten inn på soverommet igjen og da hører jeg.... "Henriette - Sabine - Sabine - Henriette, dere må komme begge to, kom hit med en gang, det ligger en valp her!"

Og der lå det en valp, i posen sin, Sabine har altså født en valp til mens hun har gått med oss ut i stua og ikke merket det, og fra ultralyden så vi jo bare to valper. Alt var litt lyseblått og Sabine begynte med engang å jobbe, jeg begynte å rive posen fra hverandre mens jeg ba Sten hente håndklær på badet.

Her tok Sabine og mine morsinstinkt over. Jeg fikk vekk slim, tok valpens nese til munnen og sugde til meg slimet som satt i luftveiene hans, og gnikket og gnukket på ham til han ga fra seg lyd. Vi jobbet med han en stund og han kviknet heldigvis til. Vi var slitne og veldig stolte over å fått tre valper, at alt hadde gått bra, og vi hadde fått en mer enn forventet.

Men Sabine var ikke ferdig hun. Vi ble rimelig lange i ansiktet da hun reiste seg da klokka akkurat passerte slaget 8, og ut kom det en stor valp til. Frisk og rask. Vi satt bare å måpet og lurte på om det kom flere, men nå gjorde det ikke det altså.

Vi ventet to og fikk fire flotte sunne og friske valper. Vi beholdt den ene selv, en flyttet til svigermor, en reiste til Stens søskenbarn, og den siste til Molde.

Etter dette fikk Sabine et kull til, det ble Carmensita Black Diamond - Kito - som bor i Skien.

Vårt første valpekull: Angelunes Eternus - Agent 006 - April Romence Luckye Luke - After Eight

Carmensita Black Diamond - Kito

Seychelle og Sabine

Seychelle med Lykke og Sita

Sabine

Seychelle som vi beholdt selv hadde også to valpekull. Etter henne har vi tvillingjentene Carmensita Charming Sister og Cutest syster, hvor den ene bor i Tønsberg hos Ellen og Elise, og så har svigermor fått seg en til da, man må jo ha to.

Siste kullet besto av: Carmensita Dark Milli, som er hos Stens søskenbarn i Skien, Carmensita Don Juan bor hos deres nabo, Carmensita Davidoff er i Bergen, og Carmensita Destiny flyttet til Jevnaker.

Sommeren for oss i år ble tung, da vi brått mistet Seychelle, som ble revet bort fra oss etter en påkjørsel. Nå har vi bare Sabine hjemme, hun blir 9 år til høsten.

Men vi får glede oss over at det skjer spennende ting fremover med Seychelle sine barn. Vi planlegger kull på noen av jentene fra Seychelle i løpet av et års tid, så da kanskje det spretter noen nye Seycheller rundt forbi om ikke så lenge.

Som nevnt i starten kunne jeg skrevet et helt blad om vårt sheltieliv og alle historier, men vi får vel la andre slippe til.

Jeg sender Stafettpinnen videre til de to gladjentene i Tønsberg, Ellen og Elise Brubakk.

Ha en fin høst alle sammen.

Hilsen Kennel Carmensita Henriette, Sten og Sabine

Selly

NSSKs Oppdretterguide

Planlegger du ditt første valpekull, finner du mange gode råd i Oppdretterguiden, som kan bestilles fra NSSKs Minimarked. Oppdretterguiden inneholder:

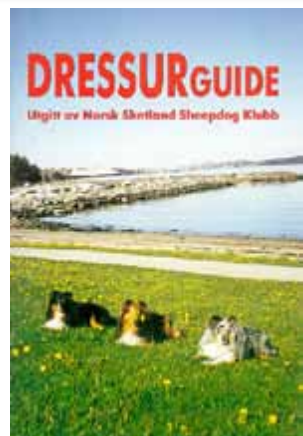
- **Sjuende sans** for oppdretter, før fødsel
- **Sjuende sans** for oppdretter, etter fødsel
- **Kullet** planlegges
- **Før** paring
- **Paring**
- **Drektighetstiden**, føring og stell
- **Drektighetstiden**, skal hun ha valper?
- **Innbilt drektighet**, tispene er tom?
- **Valpekassen**
- **En uke** igjen til ventet fødsel
- **Dagen før fødsel**.....
- **Hva** regnes som normal fødsel?
- **Hva** regnes som "ikke normalt" ved en fødsel?
- **Er** fødselen over?
- **Når** valpekassen fylles
- **De** nye verdensborgerne
- **Den** nybakte mor
- **Valpene** vokser til
- **Valpens** Mentale utvikling
- **Valpekjøperen**
- **Valpen** leveres
- **Viktig** å minne om

NSSKs Dressurguide

Norsk Shetland Sheepdog Klubb har som formål å fremme utvikling av rasen, og bidra til fysisk sunne og sosialt vel tilpassede individer. En viktig del av arbeidet vårt er å hjelpe våre medlemmer og andre hundeeiere til å få en lydlig hund.

Denne dressurguiden er et hjelpemiddel i arbeidet med trening av hunden. Den omhandler hvordan du og hunden din skal forholde seg til hverandre under trening, og hvilke krav som stilles for å beherske øvelsene i Norsk Kennel Klubs konkurranseprogram for klasse I. Den gir en grundig beskrivelse av øvelsene samt forklaring på hvordan de kan innøves. I tillegg gir den en solid innføring i innlæringsprinsippene av hund.

Priser og bestilling: se NSSKs Minimarked.

Certgalleri og Vinnertitler

Foto: Sissel Vaksvik

Nye Champions- og Vinnertitler 2014

N Uch Corinja's A New Miracle In Blue (Blue Heavens A Secret Mystery ex Dapple Blue From Marmorea's Shelter)

E: June Odden
O: Meijden, J. V/D, Nederland

Norsk Championat:
31.05.2014 Norsk Kennel Klub, Drammen
Dommer: Wauben, John, NL

N Uch Kathimer's Coco Chanel (N Uch Lythwood Scrumpy Jack ex N FIN UCH Kelroe's Fabolous Attention)

E: Johansen Kathrin Og Knut-Inge
O: Johansen Kathrin Og Knut-Inge

Norsk Championat:
05.07.2014 Norsk Kennel Klub, Trondheim
Dommer: Jean Lawless, UK

N SE Uch Moorwood Just Adorable (FIN EST CAN CH NORDV-05 EUV-06 Grandgables A Showy Fellow ex Nigma Fudge)

E: Engebro, Lillemor
O: Svarstad, Birgitta og Per

Norsk og Svensk Championat:
24.05.2014 N. Berner Sennenhundklubb, Skjomen
Dommer: Whitmarsh, Anita, SE
14.05.2011 SKK, Överkalix, Sverige
Dommer: Molin, Nils, SE

SE N Uch Tassamour's Lucky Star (S N UCH Lundecock's Run For Fun ex Luckyocean's Seventh Heaven)

E: Lindberg, Susanne, Sverige
O: Lindberg, Susanne, Sverige

Norsk Championat:
15.06.2014 Norsk Kennel Klub, Tromsø
Dommer: Andersson, Johnny, SE

Certvinnere 2014

Chesslike Field Of Gold

(Mohnesee's First Edition ex Chesslike Bella Donna)

E: Monsholm Reidun
O: Monsholm Reidun og Ida Linn

26.04.2014 Surnadal & Rindal Hkl, Sunndalsøra

Corinja's A New Miracle In Blue

(Blue Heavens A Secret Mystery ex Dapple Blue From Marmorea's Shelter)

E: June Odden
O: Meijden, J. V/D, Nederland

31.05.2014 Norsk Kennel Klub, Drammen

Croft's Every Thing's Coming Way

(SE DK Uch Shelteam Ace Of Diamonds ex N UCH Croft's A Kind Of Magic)

E: Torkild Tangen
O: T og W Tangen, J Andersen og K Torgerssen

04.05.2014 Norsk Kennel Klub, Ålesund
24.05.2014 N. Pomeranian Klubb, Gaalaasbanen

Evad Shades Of Opal

(Evad Space Shadows ex Evad Opal Suprize)

E: Sissel Tangnes
O: Mr D F Weller/ Mrs D K Weller, England

12.07.2014 NSSK, Saltstraumen

Hasimo's Isn't She Lovely
(N S UCH Joyland's Magic Touch ex N UCH Hasimo's Dreamdesign)

E: Bjerkevoll, Harald og Sigrun R.
O: Bjerkevoll, Harald og Sigrun R.

27.04.2014 Sunndal Hundeklubb, Sunndalsøra

Joyland's Rough Enough
(N S UCH Joyland's Magic Touch ex N UCH Joyland's Friends Enough)

E: Berg-Borsheim, Elisabeth
O: Svandalsflona Gro/ Olsen Finn Helge

04.05.2014 Norsk Kennel Klub, Ålesund
10.05.2014 NSSK, Bergen
07.06.2014 NSSK, Tretten
21.06.2014 Norsk Collie Klubb, Kristiansand
05.07.2014 Norsk Kennel Klub, Trondheim

Kathimer's Coco Chanel
(N Uch Lythwood Scrumpty Jack ex N FIN UCH Kelroe's Fabolous Attention)

E: Johansen Kathrin Og Knut-Inge
O: Johansen Kathrin Og Knut-Inge

05.07.2014 Norsk Kennel Klub, Trondheim

Kerenza's Kadenza
(S N Uch Shellrick's You May Me Luck ex GB Ch Nord Uch Leeland Queen Of Art)

E: Wollbraaten, Trudy Mørk
O: Wollbraaten Sofie Vega Og Trudy Mørk

31.05.2014 Norsk Kennel Klub, Drammen
07.06.2014 NSSK, Tretten

Krohnegården's Play Hoola Bandola (INT N SLO UCH NORDJV-07 Lundecock's Hit-And-Run ex Krohnegården's Solitaire Musk)

E: Raugstad, Venke
O: Holmen, Trude

11.05.2014 N. Papillon og Phalene Kl., Orre

NJV-13 Lundecock's Flighty Madam
(SE UCH Lundecock's Silent Witness ex SE UCH Lundecock's Good Time Girl)

E: Wahl, Heidi
O: Andersson, Johnny/ Nordieng, Ulrika

25.05.2014 Norsk Dobermann Klub., Bergen

Int BUL GE FI DK Uch BULGr Ch Lyngvetun's King Of Hearts
(NORD UCH INT UCH Japaro Tri To Resist ex La-Min-So's Blue Silver Secret)

E: Grete Olavessen
O: Grete Olavessen & Paul Rilatt

24.05.2014 N. Pomeranian Klubb, Gaalaasbanen

Mellsjøhøgda's Just Another History (Herds History Maker ex Orreknuppen's Valora)

E: Svingøy, Gunn Jorid Olsen
O: Tangnes Sissel, Olsen Johannes

24.05.2014 N. Papillon og Phalene Kl., Tr.heim

Mohnesee's First Edition
(Mohnesee Time Keeper ex Mohnesee Christmas Belle)

E: Reidun Monsholm
O: J J Law, England

26.04.2014 Sunndal & Rindal Hkl, Sunndalsøra

Moorwood Just Adorable
(FIN EST CAN CH NORDV-05 EUV-06 Grandgables A Showy Fellow ex Nigma Fudge)

E: Engebros, Lillemør
O: Svarstad, Birgitta og Per

24.05.2014 N. Berner Sennenhundkl., Skjomen

North Sheltie's Indian Summer
(SE DK FI UCH Tachnamadra The Designer ex North Sheltie's Destiny Calls)

E: Hals, Olaug
O: Hestvik Ellen

10.05.2014 H.fest & Om. H.Kl., Hammerfest

North Sheltie's Jetsong
(INT N S UCH WW-03 Poulsgaards Be My Talisman ex NORD UCH St. Kilda's Simply Splendid)

E: Grønbeck, Rita og Janita
O: Haugstvedt, Anne og Rune

10.05.2014 H.fest & Om. H.Kl., Hammerfest
11.05.2014 Vest-Finnmark Fugleh.kl., Kvalsund

North Sheltie's Promise Of Gold
(SE Uch Lynnfield Joshua ex North Sheltie's Destiny Calls)

E: Haugstvedt, Anne og Rune
O: Haugstvedt, Anne og Rune

11.05.2014 Vest-Finnmark Fugleh.kl., Kvalsund

North Sheltie's Simply Spendid
(INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 Japaro Eye Of The Storm ex N CZ INT UCH North Sheltie's Simply Special)

E: Haugstvedt, Anne og Rune
O: Haugstvedt, Anne og Rune

12.07.2014 NSSK, Saltstraumen

Ormøytoppen's Diamonds Are Forever
(SE DK FI UCH Tachnamadra The Designer ex Oddeskogen's Golden Rose)

E: Oftedal Jan Arve
O: Vikøren Anne Wenche/ Oftedal Jan Arve

11.05.2014 Norsk Papillon Og Phalene Kl, Orre

Orreknuppen's Lady In Red
(Herds History Maker ex Bermarks Zafira)

E: Wæhre, Elisabeth
O: Krogstad, Inger

24.05.2014 N. Papillon og Phalene Kl., Tr.heim
28.06.2014 Ytre Helgeland Hundekl., Leirfjord

Request Just Gold

(AU CH SE UCH DK UCH FI UCH Louanda Simply Gold ex N SE UCH Moorwood Just Adorable)

E: Kristina Waara, Sverige
O: Lillemor Engebros, Sverige

24.05.2014 Narvik Trekk- & Br.h..kl., Skjomen
25.05.2014 N. Berner Sennenhundkl., Skjomen
15.06.2014 Norsk Kennel Klub, Tromsø

Sheltievik's Kindly Ziko

(N UCH Ingivito's Mr Luke Skywalker ex Orreknuppen's Ninni)

E: Kristina Waara, Sverige
O: Lillemor Engebros, Sverige

26.04.2014 Førde Brukshundklubb, Førde

St. Kilda's Dream West

(SE N Uch Ha-Dar Winning Edge ex Blessed American Black Velvet)

E: Ingrid Gullvik og Fred Frivåg
O: Laila og Bjørn Lauritzen

24.05.2014 Narvik Trekk- & Br.h..kl., Skjomen

St. Kilda's Notorius

(INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Finberg, Wenche
O: Lauritzen L. & B./ Gullvik I./ Frivåg F.

11.05.2014 Norsk Rottweilerklubb, Orkdal
14.06.2014 Tromsø Hundeklubb, Tromsø

St. Kilda's Legendary Fusion

(INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Lauritzen Laila
O: Lauritzen L. & B./ Gullvik I./ Frivåg F.

11.05.2014 Norsk Rottweilerklubb, Orkdal
25.05.2014 Norsk Shih Tzu Klubb, Gaalaasbanen

St. Kilda's Take The Lead

(INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Thorshaug, Mona-Rita
O: Lauritzen L. & B./ Gullvik I./ Frivåg F.

14.06.2014 Tromsø Hundeklubb, Tromsø

Taras Golden Ganzie

(N S UCH Honeybrook Man Of The World ex Rajos Tara)

E: Nilssen, Stina
O: Nilssen, Rita Eliassen

25.05.2014 Norsk Mops Klubb, Trondheim

S Uch Tassamour's Lucky Star

(S N UCH Lundecock's Run For Fun ex Luckyocean's Seventh Heaven)

E: Lindberg, Susanne, Sverige
O: Lindberg, Susanne, Sverige

15.06.2014 Norsk Kennel Klub, Tromsø

Thoco's All is Rosy

(Mohnesee Back To Black ex Tiakina Talkblu At Thoco)

E: Bolgnes Hanne

O: Bolgnes Brit-Unni og Hanne

10.05.2014 Orkdal Hundeklubb, Orkdal

Thoco's Just A Rosemaster

(Mohnesee Back To Black ex Thoco's Dearest Rose)

E: Bolgnes Hanne

O: Bolgnes Brit-Unni og Hanne

25.05.2014 Norsk Mops Klubb, Trondheim!

Zevista's The One And Only

(Gosbäckens Oliver Zonett ex Croft's Magic Of Love)

E: Vistad Liv-Jorun Hovda

O: Vistad Liv-Jorun Hovda

10.05.2014 NSSK, Bergen

21.06.2014 Norsk Collie Klubb, Kristiansand

Husk å sende inn Cert- og Vinnerbilder til redaksjonen.

Bildet må være i høy oppløsning for å gi et godt resultat på trykk i bladet,

300 dpi er perfekt!

DISTRIKTSNYTT

Hordaland

Klubbkontakt: Tone Larsson, tlf. 411 48 090

Teknisk arrangør for NSSKs utstilling, Bergen, 10. mai 2014

Vi her i Hordaland sto for den praktiske delen av arrangementet, en ny utfordring for oss, for det er flere år siden det har blitt arrangert NSSK-utstilling her Vest.

Det var mange ting vi lurte på: Hvor skal vi ha utstillingen, hvem kan være ringsekretær og skriver, hva må gjøres på forhånd, hvilket utstyr må vi skaffe, hva skal vi ha av inntektsbringende tiltak, som salg av mat, lodd etc? Her var det mye å finne ut av, og heldigvis hadde vi god dialog med utstillingskomiteen sentralt i klubben. De tok seg av annonsering, påmelding, katalog, dommer m.m.

Vi hadde noen planleggingsmøter på forhånd, og etterhvert som dagen nærmet seg falt stadig flere biter på plass. Vi bestemte oss for å selge mat og drikke, og ha lotteri for å få inntekter til klubbkassen. Mange medlemmer stilte opp og gjorde en fantastisk innsats både før og under utstillingen. Mange kom med flotte gevinster til lotteriet, her var det både lekre håndarbeid og hundeutstyr av god kvalitet.

Vi hadde strøm men ikke kjøkken på sted-

et, så vi valgte å selge toast og vafler, kaffe, te, brus og hjemmebakst. Alt utstyr til dette ble tatt med av medlemmer. Vi sto også for henting av dommeren på flyplassen med påfølgende sightseeing og middag i Bergen, rigging av utstillingsringen kvelden i forveien osv.

Takket være rause bekjenskaper fikk vi låne både partytelt, dommertelt og nummerskilt.

I utgangspunktet ønsket vi å ha utstillingen på en campingplass, men dette lyktes vi ikke med, og da var grusbanen hos Myrbø et greit alternativ. Her var det gode parkeringsmuligheter like ved siden av ringen.

Etter utstillingen gikk de av oss som hadde anledning ut og spiste middag sammen, en fin avslutning på et vellykket arrangement.

Som klubbkontakt vil jeg berømme dugnadsånden i Hordalandsgjengen. Takk til alle dere som var med å bidra ! Alle oppgaver ble utført fra begynnelse til slutt, og med god stemning hele veien!

Dugnad kvelden før, det er mye som skal ordnes! Foto: Per Aga

Dommerteltet skal på plass, er det easy eller? Foto: Per Aga

Deltakerne er klare! Foto: Bjørn Ivar Grøttå

Foto: Bjørn Ivar Grøttå

Barn og hund, en flink og sjarmerende gjeng! Foto: Bjørn Ivar Grøttå

Velkommen og informasjon ved Trude.
Foto: Bjørn Ivar Grøttå

En del av dugnadsgjengen etter pakking og rydding,
fortsatt like blide. Foto: Per Aga

Sekretariat, lotteri og
matsalg i partyteltet.
Foto: Bjørn Ivar Grøttå

Sommeravslutning på Askøy - 22. juni

Søndag 22. juni hadde vi sommeravslutning med grilling hos Trude Seim Krohnegården på Askøy.

Dette har blitt en tradisjon som vi ser frem til hvert år, og som vanlig ble det en svært så trivelig ettermiddag for både hunder og folk.

Vi hadde med oss grillmat til eget bruk, salater, kaker og dessert til felles glede. Omlag 20 personer var benket rundt langbordet. Like mange hunder sprang fritt og koste seg i gresset, med en søt og leken valpegjeng som naturlig midtpunkt.

Vi hadde et lite lotteri som dekket den nye grillen vi har kjøpt. En del medlemmer gikk glipp av sommerfesten pga andre arrangementer. Dere kan glede dere til høsten, for da har Trude lovet oss et nytt treff i den fantastiske hundehagen sin. Dato osv kommer senere.

Vi satser på å få til et treff/tur pr mnd utover høsten. Har du tips eller ønsker om turer, så ta kontakt!

DISTRIKTSNYTT

Oslo og Omegn

Klubbkontakt: Agathe Rusås Olsen, tlf. 976 32 012

Foreløpig aktivitetsoversikt for NSSK Oslo og Omegn

Da håper jeg alle våre sheltievenner har hatt en strålende fin sommer. Jeg og Heidi er nå i gang med å planlegge høstens aktiviteter. Minner dere om at Sheltiegruppen på Facebook med navnet «NSSK Oslo og Omegn» og hjemmesiden til sheltieklubben: www.nssk.no under aktiviteter alltid vil være oppdatert.

Fra slutten av august starter vi opp med ringtreninger fast annenhver uke i Frognerparken, dato og informasjon om dette kommer på www.nssk.no og på vår facebook gruppe.

Ringtrening vil være for både erfarne og helt uerfarne sheltieeiere. Dersom mange deltar på disse faste ringtreningene, kan vi vurdere andre aktiviteter enn utstilling etter hvert. Til informasjon så vil lokasjonen endres når vinteren kommer.

Det andre klubben skal være med på er Pet Show og her er det fint å få flere med, er det noen som er interessert i å bidra send mail til arolsen@live.no. Detaljer om Pet Show finner dere her: <http://www.oslopetshow.no/index.php>. Dette er en dag både for store og små.

Neste aktivitet denne høsten vil være match show, detaljert informasjon om dette kommer på web. Følg med!

Da håper vi mange sheltieeiere møter opp på hunde- og ringtrening i høsten. Innrømmer at det hadde vært utrolig morsomt om vi fikk til en aktiv hundegruppe i Oslo.

Hilsen Heidi og Agathe

**Sjekk under Aktiviteter på
NSSK's hjemmeside
www.nssk.no
- for oppdateringer ang. nye
planlagte treff og turer, etter at bladet
har gått i trykken.**

DISTRIKTSNYTT

Møre og Romsdal

Klubbkontakt: Odd Steinar Nilsen, tlf. 413 13 567

NSSK treff Møre og Romsdal søndag 11.05.2014

Søndag 11.05.2014 hadde vi i NSSK Møre og Romsdal treff på Vestnes Hundeklubb sin plass.

Dette vart ein strålende dag med fint vær og masse kjekke to og firbeinte. Tilsammen var det 22 Shetland Sheedogs på treffet, 12 hanner og 10 tisper.

Vi hadde aktivitetene Agility intro med Vestnes Hundeklubbs eminente instruktør Hilde Fugleseth. Barn og hund, men bare 2 deltagere. Og til slutt hadde vi hurtigløp.

Deltagerene følger med på intro av agility.

Hilde Fugleseth viser nokon øvelser i agility.

Folk koser seg med kaffe og vafler i sola.

Mange firbeinte som og har lyst på vafler av Nils.

*Bilde fra Barn og Hund.
Amanda og Odin ble nr 1, og Siril med Pai ble nr 2.*

**Det planlegges 2 nye
treff til høsten.**

DISTRIKTSNYTT

Rogaland

Klubbkontakt: Rita Vik, tlf. 959 34 666

Dilt 2014, Hellestø kl 11.00: 7/9, 5/10, 2/11, 23/11, 14/12

- sted kan endres etter ønsker.

Hilsen Rita

DISTRIKTSNYTT

Telemark

Klubbkontakt: Solveig Gundersen, tlf. 35 97 22 10

FRA TUR I HEISTADMARKA 30.04.2014

VANLIGVIS PLEIER VI Å GÅ TUR I SKOGEN, MEN DENNE GANGEN VALGTE VI Å GÅ GRUSVEIEN NED TIL VERSVIKA.

ETTERSOM DET VAR LITT KJØLIG, SÅ BLEI DET IKKE NOEN LANG RAST, VI RETURN-ERTE TILBAKE TIL PARKERINGEN MEN VAR GODT FORNØYD MED EN HYGGELIG TUR.

TUR I LANGESUND 11.05.2014

DENNE SØNDAGEN VAR DET HELGRÅTT, MEN HELDIGVIS SLAPP VI REGNET, IVERTFALL SÅ LENGE TUREN VARTE.

TIL TROSS FOR AT DET VAR SÅ TIDLIG I MAI, SÅ BLOMSTRET KONVALLENE PÅ LUNE Plasser. ETTERSOM DET VAR HELLER KJØLIG HADDE VI INGEN RAST, VI TUSLET TILBAKE TIL BILENE, OG VAR GLAD FOR LUNHETEN I DEN. HÅPER PÅ BEDRE VÆR NESTE TUR.

TUR PÅ SKOTFOSSTIEN 21.05.2014

TUREN LANGS ELVA PÅ SKOTFOSS ER VELDIG IDYLLISK, OG LETT Å GÅ BÅDE FOR 2 OG 4 BENTE.

DET VAR LITT OVERSKYET DA VI STARTET, MEN DET KLARNET OPP OG VI FIKK FINT SOLSKINN. TRIVELIG TUR.

TUR TIL SKIFJELL 01.06.2014

VI STARTET FRA SKIFJELL OG GIKK INN TIL MEENSVANN PÅ BREI FIN SKOGSBILVEI.

SOLVEIG HADDE EN LITE HYGGELIG OPPLEVELSE, EN HUSKIE MED LANGT TAU ETTER SEG KOM UT AV SKOGEN, OG GIKK TIL ANGREP PÅ HENNE OG PEGGIE. HELDIGVIS FIKK EN TURGÅER BUNDET DEN TIL ET TRE, DEN VAR BORTE DA VI KOM TILBAKE.

VI HADDE EN LANG RAST VED MEENSVANN, DET VAR EN SLIK HERLIG SØNDAG SÅ VI TOK DET HELT MED RO, OG KOSTE OSS I SOLSKINNET. SUPER TUR.

DA SES VI TIL HØSTEN, HA DET FINT.

Sheltietreff 15 juni 2014.

Sommeravslutning i hagen hos oss. Vi var 15 tobente og 25 firbente som koste oss i fint vær med kaffe og kaker.

Hilsen Solveig

DISTRIKTSNYTT

Vestfold

Klubbkontakt: Henriette Rindal Moland, tlf. 958 80 879

Sheltietreff 25. mai 2014

Ringtrening/ treff på Hjerpetjønn. 15 personer og 29 hunder, et koselig treff i finværet for både to og firbeinte.

Sheltietreff 22. juni 2014

Ringtrening/ treff med sommeravslutning på Hjerpetjønn. 25 personer og 42 hunder koste seg i et nydelig sommervær. Mange hadde med kaker, og Erna's "kake med gult på" fikk virkelig bein å gå på :-)

Planlagte aktiviteter i Vestfold høsten 2014

Moro-Match: 21. september - påmelding mellom kl. 12.00 og 13.00.

Sted: hos Vinny, på Hjerpetjønn i Ramnes.

Ring 33396964 hvis du trenger veibeskrivelse.

Ringtrening/ treff: på Hjerpetjønn 12. oktober kl. 12.00

Alle er hjertelig velkommen !!

Norsk Shetland Sheepdog Klubbs Håndbøker

NSSK utga til og med år 2000 en HÅNDBOK hvert 5. år, som omhandlet det som hadde skjedd med sheltien i Norge den siste femårs-perioden. Deretter Årbøker med samme innhold. Bøkene er innbundet i burgunder imitert skinn med gulltrykk.

Ikke alle bøkene er tilgjengelige lenger, og det er derfor viktig for de som er interessert i rasen å sikre seg bøker mens det enda er på lager.

Fra og med år 2001 har det blitt utgitt en ÅRBOK, den første kom ut sommeren 2003 og omfattet to-årsperioden 2001-2002. Boken var i farger og på 296 sider.

Neste årbok kom ut før jul i 2007, og omfatter årene 2003-2005. Boken er i farger og på 379 sider.

Siste årbok kom ut i august 2011, og omfatter årene 2006-2010. Boken er i farger og er på 480 sider.

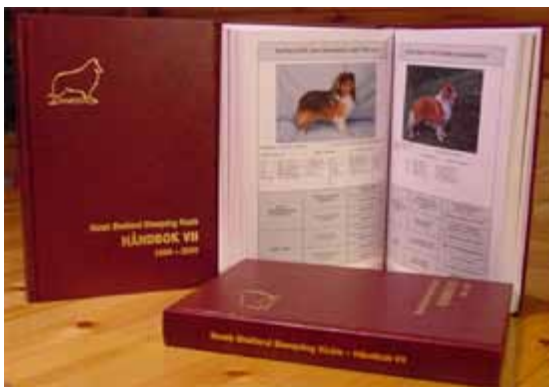
Håndbok 2000 inneholder f.eks.: Valpen har kommet hjem. Aktivisering av hund. Oppdrett: Å oppdrette innebærer å ta ansvar - Ditt oppdrett er ditt ansvar. Blue merlens utvikling og fremgang i Norge. Type av shetland sheepdog. Lydighetstrening av hund. Agility som hundesport. Blodspor med sheltie.

Årbok 2003-2005 inneholder blandt annet: Rasebeskrivelsen. Generell genetik. Pelsfarger hos Shetland Sheepdog. Fargekombinasjoner.

De bøkene som er tilgjengelige i dag:

- Håndbok IV 1985 (1980-1985)
- Håndbok .V 1990 (1986-1990)
- Håndbok VI 1995 (1991-1995)
- Håndbok VII 2000 (1996-2000)
- Årbok 2001-2002
- Årbok 2003-2005
- Årbok 2006-2010

**Priser og bestilling:
se NSSKs Minimarkedet.**

Tilbudspakker - Se Minimarkedet - www.nssk.no

ANNONSER

Foto: Anne Haugstvedt

CROFT'S Shetland Sheepdog

Årets Oppdretter 2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 2013

INT DK N UCH RO PL SI CH CROFT'S I WANT IT ALL

(INT N DK HR SLO UCH Croft's Brown Sugar ex PV-07 Croft's Roll Over Lay Down)

Sender en hilsen til valpekjøpere og venner !

Janne E. Andersen, Folkvordvn 75, 4318 Sandnes

Tel: 91169660 - Email: janneelise@yahoo.no - Web: <http://www.croft.info/>

SHELTIE MAINLAND'S

Vinny B. Olafsen
Kjønnerødv. 134, N-3175 Ramnes
Web: www.mainland.ch
Email: mainland@online.no
+47 33396964 / +47 41303811

Welcome home Kenzo!

Aust Ch Poulsgaards Casual Design "Kenzo"

(SE DK FI UCH Tachnamadra The Designer ex Poulsgaards Beautiful Moonshine)

Mor **Mellsjøgda's Beyond Belief** "Jenny", **Mellsjøgda's Yes Of Course** "Milo", **Mellsjøgda's You Got Me** "Casper" og far **Evad Shades Of Opal** "Dave"
Dave ble Best I Rasen på NSSK's utstilling i Saltstraumen 12. juli
Vi ønsker å gratulere Siv Kalvia, Finland med championater på
Fin Ee Ch Mellsjøgda's Kind Of Superduper "Pepe" og Gunn-Jorid Olsen Svinøy
med Cert på **Mellsjøgda's Just Another History** "Johs"

Sissel Tangnes og Johs Olsen

Tlf.: 61 25 46 02 e-post: tangnes@online.no

web: home.online.no/~tangnes

ORREKNUPPEN'S

Shetland Sheepdogs

Inger Krogstad

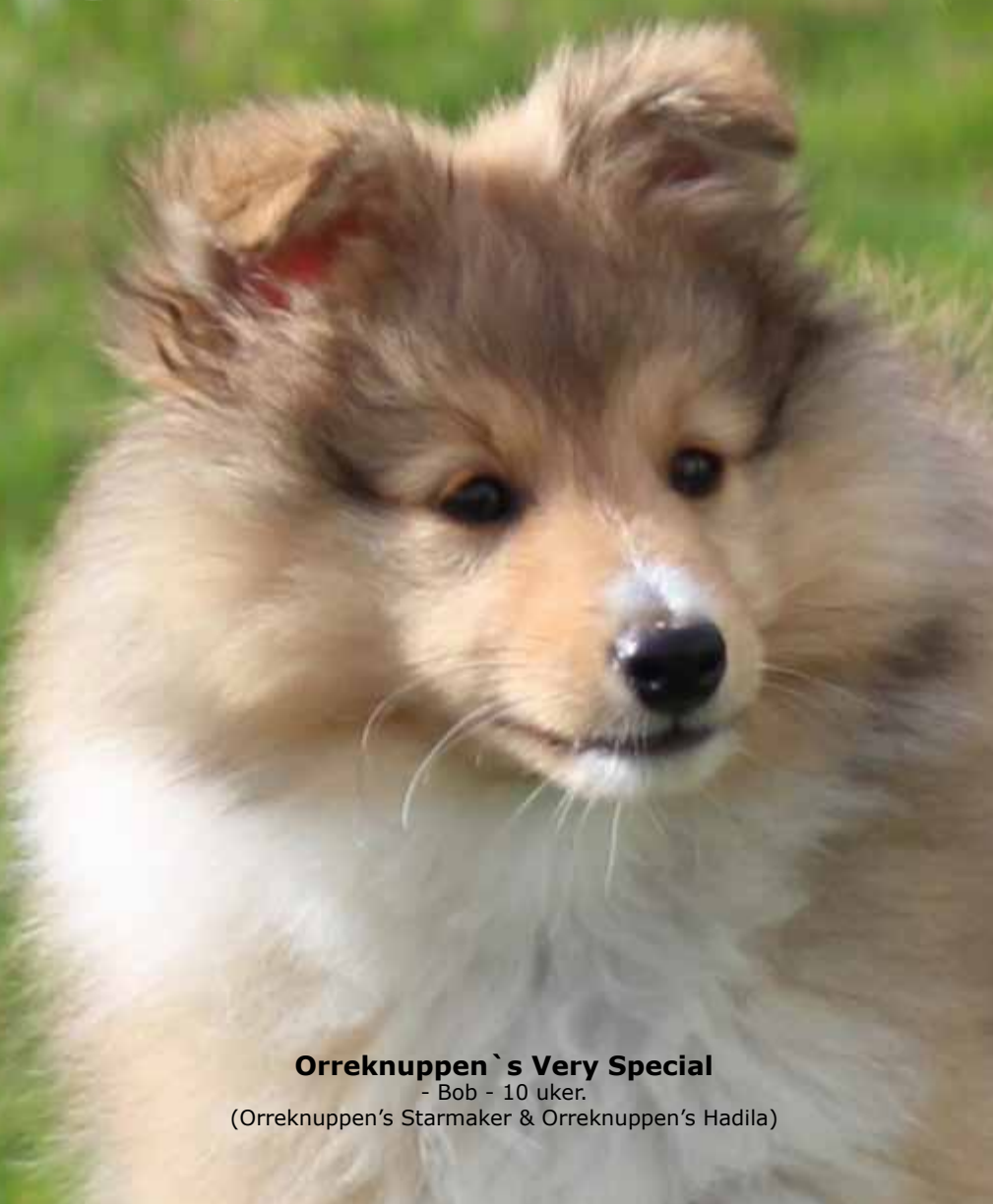
Svartsum Øverbygd 282,

2657 Svartsum

Email: orreknuppen@bbnett.no

Web: www.orreknuppen.com

Tlf: 61 22 06 61 Mob: 905 04 848

Orreknuppen`s Very Special

- Bob - 10 uker.

(Orreknuppen's Starmaker & Orreknuppen's Hadila)

7 uker

Seascape's Laguna

født 25.05.2014
Mor: Seascape's Isis
Far: Sheltifarmen's Oliver

Eier: Rita Gulbrandsen Vik
Vi ønsker Rita og Laguna lykke til.

Nye valpekull ventes i September mellom:
Sheltifarmen's Oliver og Seascape's Gentiana
Mellsjøhøgda's Dark n' Handsome
og Seascape's Eiriana

8 uker

Jeg ønsker
alle valpekjøpere
og sheltievenner
en fin høst.

Tusen takk
til Lisbeth
og Bjørn Egil
Haugsdal, Kennel
Dreamkeeper, for at
vi er så heldig å få låne
deres vakre Sheltiegutter.

Rigmor Lundebo Molnes, 5593 Skånevik

<http://kennelseascape.blogspot.no/>

Tel: 53755544 Mob: 97153121 Email: kennelseascape@haugnett.no

**Thoco's Just A Rosemaster
"Ravn" - 12 mnd.**

Echo - **Mohnesee Back to Black** (cert) sine avkom har virkelig slått til:
Thoco's All Shades of Blue (ex Tiakina TalkBlu at Thoco) vant cert i november 9 mnd ung.
Kullsøster **Thoco's All is Rosy** slo til og tok cert i mai 15 mnd ung.
Thoco's Just a Rosemaster (ex Thoco's Dearest Rose) tok cert i mai 12 mnd ung.
Thoco's Castillo de Nero (ex Thoco's Valencia) fikk ck i mai 15 mnd ung.
Thoco's Kava D'dusa Sadu (ex Thoco's Innj'mari Soetja) ble BIG1 på valpeskue på Oppdal i juni 4mnd gammel.

1.HP i oppdrett i mai Trondheim.

Brit-Unni Bolgnes Tel: 950 86 562 Email: brit-unni@thoco.com

Hanne Bolgnes Tel: 926 12 983 Email: hanne@thoco.com

NSSKs Minimarked

NYTT HEFTE !
Shetland Sheepdog Rasestandard
m/kommentarer og bilder

- A5 - 24 sider i farger - kr 60,-

Årbok 2006 - 2010

- 480 sider i farger - kr 150,

Bilrutermerke
- H: 14 cm, B:
10 cm. For ett
merke: kroner
30,-
- 2-sidig bilde
(motiv på begge
sider)

Årbok 2003-2005 - i farger - kr. 100,-

Øvrige årbøker - kr 25,-

Samleperm - sheltieblader, kr.35,-

Gamle medlemsblad:

- Forrige år - kroner 10,- pr. medlemsblad.

- Eldre årganger - kroner 5,- pr. medlemsblad.

Valpepakke

Nøkkelring

Skilt

Børste (bilde)

Rasestandarden med

kommentarer og bilder - kroner 50,-

- pr. valp - kroner 25,- / stk. + porto (m/eldre årbok kr 50,-

- Med sheltiemotiv - kroner 35,-

- "Her vokter jeg" - kroner 40,-

- 50% naturbust og 50% nylon - kroner 90,-

For øvrige varer se NSSKs hjemmeside www.nssk.no under Minimarked

For bestilling fra Minimarkedet kontakt: Grete Olavesen
telefon: 69 28 49 22 E-mail: p-rlatt@online.no

Velkommen til nye medlemmer

Hovedmedlemmer (17.05.2014-03.08.2014)

Adriansen, Ann Eli
Tortendalsveien 9, **8630 Storforshei**

Amundgård, Ann Kristin
Spellemannsveien 6, **8665 Mosjøen**

Bjørn, Benedikte
Dronningveien 30A, **3531 Krokkleiva**

Brattli, Finn
Traneveien 26, **8516 Narvik**

Brovold, Anne Kristine
Gamle Kongevei 18, **7043 Trondheim**

Bøe, Marita Elise
Kronprinsens Gate 15, **1807 Askim**

Fagernes, Ingunn Margrethe
Finnskogvegen 392, **2224 Austmarka**

Fjeldvang, Steinar
Fjellveien 24, **2010 Strømmen**

Grunnan, Trine
Askergt 2, **0475 Oslo**

Haile, Hilde Isaksen
Nordlysveien 44, **9600 Hammerfest**

Jansen, Marit S.
Prost Holmsv. 447, **2019 Skedsmokorset**

Jensen, Liv Helene
Bleikervangen 46, **1387 Asker**

Johansson, Henriette Hagtun
Langerudsvingen 2 C, **1187 Oslo**

Langerud, Wenche Marie Darjes
Buinveien, **3620 Flesberg**

Larsen, Trine
Vikaneveien 46, **1621 Gressvik**

Løkken, Klara
Museumsvegen 8, **7340 Oppdal**

Nilsen, Mogunn Frøise
Rogneveien 16 B, **1940 Bjørkelangen**

Olsen, Britt Anne
Zinoberveien 10, **0758 Oslo**

Olsen, Sverre
Klommesteinveien 1, **3300 Hokksund**

Podolski, Victoria Moene
Mårveien 2 A, **0873 Oslo**

Randeberg, Anne-Gro
Granneshagen 30, **4044 Hafersfjord**

Ravnåsen, Ellen
Einerstien 21, **4623 Kristiansand S**

Ryen, Jeanette
Hortensvn 229, **3157 Barkåker**

Sandnes, Irene
Trollveien 1, **9180 Skjervøy**

Sunde, Vigdis Alice
Huldrestien 30, **6511 Kristiansund N**

Svingen, Nina Charlotte Bjørnstad
Landåsvegen 561, **2861 Landåsbygda**

Totland, Marit
Øvre-Kleppevn 83, **5300 Kleppestø**

Trovåg, Margrete
Stigedalsvegen 869, **6120 Folkestad**

Valde, Tove Overå
Valle, **6260 Skodje**

Vestland, Liv-Laila
Smeden 2, **3514 Hønefoss**

Walslag, Silje
Almåvegen 34, **7580 Selbu**

Husstandsmedlemmer

Aleksandersen, Torill
Lervikv. 84, **1626 Manstad**

Brattli, Amalie
Traneveien 26, **8516 Narvik**

Holmqvist, Vibeke Bøe
Kronprinsensgt 15, **1807 Askim**

Jansen, Jonas Alexander Sundet
Prost Holms vei 447, **2019 Skedsmokorset**

Jansen, Maren
Prost Holms vei 447, **2019 Skedsmokorset**

Jansen, Steinar
Prost Holms vei 447, **2019 Skedsmokorset**

Skjæret, Sander Bjørgeli
Rakeievegen 497, **2150 Årnes**

Skjæret, Severin Bjørgeli
Rakeievegen 497, **2150 Årnes**